

Läbipaistvus- aruanne

KPMG Baltics OÜ

1. juuli 2020 – 30. juuni 2021

KPMG.ee

Sisukord

4 Seeniorpartneri pöördumine

6 Kes me oleme

6 Meie äritegevus

6 Meie strateegia

7 Audiitorühingu ülesehitus ja juhtimine

7 Õiguslik struktuur ja omandisuhted

8 Nimi, omandiline kuuluvus ja õigussuhted

8 Vastutus ja kohustused

8 Juhtimisstruktuur

8 Juhatus

9 Auditi juhtrühm

9 Distsiplinaarkomitee

10 Kvaliteedikontrolli süsteem

10 Kokkuvõte

11 KPMG auditi kvaliteediraamistik

11 Juhtkonna hoiak

11 KPMG käitumiskodeks

12 KPMG Baltics OÜ käitumiskodeks

12 Juhtkonna vastutus kvaliteedi tagamisel ja riskijuhtimisel

14 Seeniorpartner

14 Riskijuhtimise juhtivpartner

14 Valdکonna (audit, maksunõustamine, ärinõustamine) juhtide vastutus

14 Auditi juhtrühm

14 Mis on auditi kvaliteet?

15 Investeeringud pidevasse täiustamisse

15 Õiged kliendid

15 Kliendisuhete ja töövõttude alustamine ning jätkamine

15 Tulevase kliendisuhete ja töövõtu hindamise protsess

16 Kliendisuhete jätkamine

16 Kliendisuhetest loobumine

16 Kliendiportfelli haldamine

17 Selged standardid ja töökindlad meetodid

17 Meie lähenemine auditeerimisele

17 KPMG pühendumine auditi kvaliteedile COVID-19 pandeemia olukorras

18 Auditi meetodika ja töövahendid

19 Sõltumatus, usaldusvärsus, eetika ja objektiivsus

25 Pädevate töötajate värbamine, arendamine ja töövõttesse määramine

25 Värbamine

26 Töötajate areng ja enesetäiendamine

26 Kaasamise ja mitmekesisuse soodustamise tegevused

27 Tasustamine ja edutamine

27 Töövõtu tiimide moodustamine

27 Töötajate arvamustega arvestamine

28 Pühendumine erialasele meisterlikkusele ning teenuse kvaliteedile

28 Elukestva õppe strateegia

28 Akrediteerimine ja tegevusload

29 Juurdepääs spetsialistide võrgustikule

29 Konsulteerimise kultuur

30 Ärivaldkonna ja tööstusharu teadmised

30 Tulemuslik ja tõhus audit

30 Arendamine, juhendamine ja järelevalve

31 Töövõtu kvaliteedikontrolli (EQC) ülevaatajate õigeaegne kaasamine

31 Audiitori aruanne

32 Avatud ja aus kliendisuhtlus

32 Kliendi teabe konfidentsiaalsus, infoturve ja salastatus

32 Pühendumine pidevale täiustumisele

33 Ettevõttesisene järelevalve ja vastavusprogrammid

33 Riskipõhine lähenemisviis

34 Ülevaatusel läbiviijate valimine, ettevalmistamine ja teostus

34 Auditi QPR poolt antav hinnang

35 Täiustamise tegevusplaanid

36 Dialoog väliste osapooltega

38 Finantsandmed

41 Partnerite tasustamine

41 KPMG võrgustiku kirjeldus

41 Õiguslik struktuur

42 Liikmesfirmade kohustused ja vastutus

42 Kutsealane vastutuskindlustus

42 Juhtimisstruktuur

42 Kvaliteedi- ja riskijuhtimise piirkonnajuhid

43 KPMG Baltics OÜ juhatuse kinnitus

44 Lisa 1: KPMG ettevõtted Eestis

46 Lisa 2: Andmed nende kohta, kelle ülesandeks on valitsemine KPMG Baltics OÜ-s

48 Lisa 3: Avaliku huvi üksused

50 Lisa 4: KPMG väärtused

Seeniorpartneri pöördumine

Teie ees on audiitorühing KPMG Baltics OÜ läbipaistvusaruanne perioodi 1. juuli 2020 – 30. juuni 2021 kohta. Kapitaliturgude toimimiseks on usaldusväärne finantsinformatsioon hädavajalik ning audiitoritel on oluline roll selle info õigsuse tagamisel. Oma läbipaistvusaruandes, mis on koostatud audiitoritegevuse seaduse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 537/2014 nõuete kohaselt, kirjeldame, millised on need aluspõhimõtted ja tegevused, millega tagame oma audiitoritegevuse kõrge kvaliteedi ja usaldusväärsuse.

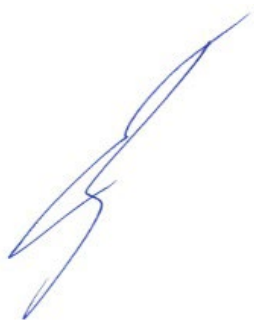
KPMG Baltics OÜ on pikima ajalooga suurde rahvusvahelisse audiitorfirmade võrgustikku kuuluv audiitorettevõtte Eestis. Ainsa Eesti suure audiitorühinguna oleme otseintegreeritud mitte Ida- ja Kesk-Euroopa, vaid Eesti ärikultuurile oluliselt lähedasema ja sarnasema Soome ja Skandinaaviaga. See võimaldab meil veelgi paremini teenida avalikkust ning vastata nii äri- kui avaliku sektori klientide vajadustele, osutades keerulisemaid ja kvaliteetsemaid auditi ja ärinõustamisteenuseid.

Mõistame, et meie edu ja jätkusuutliku arengu eeltingimuseks on auditi kompromissitu kvaliteet ning selle pidev täiustamine. See on meie ettevõtte kultuuri fundamentaalseks aluseks nii Eestis kui üleilmselt. Et iga meie poolt teostatav audiitorkontroll oleks jätkuvalt laitmatu kvaliteediga, investeerime igal aastal märkimisväärselt oma inimeste arendamisse, protsesside täiustamisse ja tehnoloogia parendamisse. Kõigest sellest anname täpsema ülevaate järgnevatel lehekülgedel.

31. oktoober 2021

Andris Jegers

seeniorpartner
KPMG Baltics OÜ juhatuse liige

Kes me oleme

Meie äritegevus

KPMG Baltics OÜ on auditi-, maksu- ja ärinõustamisteenuseid pakkuv äriühing (audiitorühingu tegevusluba nr 17). Eestis on meil kaks tegevuskohta: Tallinnas ja Tartus. Läbipaistvusaruande perioodil 1. juuli 2020 – 30. juuni 2021 oli KPMG Baltics OÜ keskmine töötajate arv (taandatuna täistööajale) 158.

Täpsemat teavet KPMG Baltics OÜ teenuste kohta saab meie kodulehelt kpmg.ee

Meie strateegia

KPMG strateegiliseks eesmärgiks on olla oma klientide jaoks eelistatud koostööpartner. Tahame, et kliendid tajuvad meie selget eristumist konkurentidest, meie töötajad loovad

organisatsioonile erakordselt suurt väärtust ning avalikkus usaldab meie erilist pühendumist kvaliteedile ja usaldusväarsusele.

KPMG Baltics OÜ juhtkonna poolt seatud strateegilised eesmärgid on:

- Auditi kõrge kvaliteedi hoidmine ning selle jätkuv parandamine
- Avalikkuse usalduse hoidmine ning jätkuv suurendamine
- Kirglik hoolimine oma klientidest
- Arengu- ja õppimisvõimaluste loomine oma töötajatele
- Uute teadmiste ja innovaatiliste ideede esiletoomine ja rakendamine ettevõtte arengusse

Audiitorühingu ülesehitus ja juhtimine

Õiguslik struktuur ja omandisuhted

KPMG Baltics OÜ kuulub *KPMG International Cooperative (KPMG International)* organisatsiooni. *KPMG International* on Šveitsi juriidiline isik (*Swiss Cooperative*), mis tegutseb Šveitsi õiguse alusel ja millega on lepinguliselt seotud kõik KPMG võrgustiku liikmesfirmad. Täpsemat teavet ühingust *KPMG International* ning selle tegevusest, s.h liikmesfirmade seotuse korraldusest, leiate *KPMG International* läbipaistvusaruande [KPMG International Transparency Report](#) peatükist *Governance and leadership*.

KPMG Baltics OÜ ei ole *KPMG International* liige Šveitsi seaduste mõistes, kuid on all-litsentsi saamiseks sõlminud juriidilise lepingu *KPMG International*'i liikmeks oleva ühinguga

KPMG Oy AB (KPMG Soome) ja ühinguga *KPMG International*. Nimetatud lepingute (all-litsentside) kohaselt on all-litsentside omanikud KPMG võrgustiku liikmed ning neil on samasugused õigused ja kohustused kui *KPMG International*'i liikmetel.

KPMG Baltics OÜ kuulub äritegevuse nõustamise kutseteenuseid osutavate ettevõtete globaalsesse võrgustikku, mis osutab auditi-, maksu- ja ärinõustamisteenuseid suurele hulgale era- ja avaliku sektori organisatsioonidele. KPMG organisatsiooni struktuur on loodud toetamaks iga ettevõtte poolt pakutavate teenuste kõrget kvaliteeti ning vastavust ühtsetele väärtustele.

KPMG Baltics OÜ on Eesti osaühing, mis tegutseb Eesti Vabariigi õiguse alusel. KPMG Baltics OÜ omanikeks tegevusaruande perioodil olid Eesti vandeaudiitorid Andris Jegers (tegevusluba nr 171), Eero Kaup (tegevusluba nr 459) ja Indrek Alliksaar (tegevusluba 446) ning Eesti KPMG maksuteenuste juht Joel Zernask ja nõustamisteenuste juht Hanno Lindpere, kõik 16%-lise osalusega ning Soome Vabariigi audiitorühing KPMG Oy Ab 20%-lise osalusega.

Tegevusaruande perioodil oli KPMG Baltics OÜ partnerite (juhtkonna liikmest osanike) arv viis (sama, mis eelmisel tegevusaruande perioodil).

Lisaks KPMG Baltics OÜ-le tegutseb Eestis veel kaks KPMG võrgustiku ettevõtet: KPMG Baltics OÜ tütarettevõtte KPMG Raamatupidamis-teenused OÜ, mille tegevusalaks on raamatupidamisteenuste osutamine ning Advokaadibüroo KPMG Law OÜ.

Nimi, omandiline kuuluvus ja õigussuhted

KPMG on *KPMG International* poolt registreeritud kaubamärk ja nimetus, mida võib omistada igale võrgustiku liikmesfirmale. Liikmesettevõtete õigused kasutada KPMG nime ja tunnuseid on sätestatud iga liikmesfirma ja *KPMG International* vahelises lepingus.

Enamike KPMG liikmesettevõtete omanikud on kohalikud juhid ja spetsialistid ning ettevõtete juhtimine leiab aset kohapeal. Iga võrgustiku liikmesfirma on vastutav enda kohustuste täitmise eest, s.t *KPMG International* ega ükski teine liikmesfirma ei vastuta ühegi teise liikmesfirma kohustuste eest.

Kõik läbipaistvusaruandes kirjeldatud võrgustiku liikmete õigused ja kohustused on all-litsentsi omanike õigused ja kohustused, kui ei ole märgitud teisiti. Iga *KPMG International*'i all-litsentsi lepingu sõlminud võrgustiku liige vastutab *KPMG International*'i (ja mitte ühegi teise isiku) ees enda kui all-litsentsi omava KPMG võrgustiku liikme kohustuste täitmise eest.

Kui KPMG tegutseb oma asukohariigis rohkem kui ühe juriidilise isiku kaudu, vastutab iga eraldiseisev KPMG ettevõtte samuti ainult enda

kohustuste täitmise eest, välja arvatud juhul kui vastupidises on sõnaselgelt kokku lepitud.

Vastutus ja kohustused

Vastavalt iga KPMG ettevõtte võrgustiku liikmepingule, peab liikmesfirma olema vastavuses *KPMG International* tegevuspõhimõtete ja reeglite s.h sisemiste kvaliteedistandarditega, mis sätestavad ettevõtte juhtimise ning teenuste osutamise aluspõhimõtted. See hõlmab ka kohustust omada organisatsioonistruktuuri, mis tagab jätkusuutliku ja stabiilse äritegevuse ning võimaldab järgida KPMG globaalseid ja regionaalseid strateegiaid, jagada vajadusel oma ressursse teiste liikmesfirmadega, teenindada rahvusvahelisi kliente, juhtida riske ning kasutada KPMG töövahendeid ja -meetodeid.

Iga KPMG võrgustiku liikmesfirma vastutab iseseisvalt äriühingu juhtimisotsuste ning teenuste kvaliteedi eest.

Kõik KPMG ettevõtted kohustuvad pühenduma KPMG ühistele väärtustele (vt lisa 4).

KPMG International'i tegevust rahastatakse liikmesfirmade poolt makstavatest liikmemaksumustest, mille suuruse määramise põhimõtted sätestatakse KPMG võrgustiku juhatuse (*Global Board*) poolt ning neid kohaldatakse liikmesfirmadele järjepidevalt.

KPMG võrgustiku liikme staatus ning (all-) litsentsi võidakse tühistada, kui ettevõtte ei järgi *KPMG International*'i kehtestatud põhimõtteid, eeskirju või reegleid või neist tulenevaid kohustusi.

Juhtimisstruktuur

KPMG Baltics OÜ järgib hea ärijuhtimise põhimõtteid ning parimaid praktikaid.

Juhatus

Juhatus töö juhib seniorpartner, kelle ülesandeks on tagada juhatuse liikmete õigeaegne ja täpne informeeritus ning juhatuse sisene kommunikatsioon ja koostöö. KPMG Baltics OÜ juhatuse esimees ja seniorpartner on alates oktoobrist 2015 Andris Jegers.

Juhatus on KPMG Baltics OÜ peamine juhtimis- ja järelevalveorgan. Juhatus on KPMG Eesti organisatsiooni eestvedajaks ning vastutab ettevõtte kasvu ja jätkusuutlikkuse eest. Juhatus töötab välja ettevõtte äristrateegia ja jälgib selle elluviimist, seirates majandustulemuste vastavust ettevõtte äriplaanile. Samuti hoolitseb juhatus KPMG kaubamärgi ja väärtuste kaitse ja tugevdamise eest.

KPMG Baltics OÜ juhatus koosneb läbipaistvusaruande perioodi lõpu seisuga viiest liikmest, kelle hulka kuulub lisaks seeniorpartnerile ka auditi valdkonna juhtivpartner, riskijuhtimise, sise- ja kvaliteedikontrolli juhtivpartner, töötajate arenduse ja KPMG väärtuste valdkonna juhtivpartner ning Soome KPMG ärijuht. Juhatus kohutub regulaarselt, et jälgida ettevõtte jaoks olulisi valdkondi, milleks on kvaliteedi tagamine, tegevus- ja majandustulemused, aasta äriplaan ja eelarve, uued äripakkumised, turundus ja müük, tehnoloogia täiustamine, töötajate värbamine ja ettevõttes hoidmine, tasustamise ja edutamisega seotud küsimused ning riskijuhtimise põhimõtted.

Läbipaistvusaruande perioodil toimus 18 KPMG Baltics OÜ juhatusel koosolekut.

Andmed nende kohta, kelle ülesandeks KPMG Baltics OÜ-s on valitsemine, on esitatud läbipaistvusaruande lisas 2.

Juhatusel poolt antud ülesannete täitmiseks tegutsevad alljärgnevad juhtimisülesannetega organid, mis annavad aru oma tegevuse tulemuslikkuse kohta juhatusel.

Auditi juhtrühm

Auditi juhtrühma ülesandeks on auditi töövõtte efektiivsuse ja kvaliteedi tagamise töökorralduslike küsimuste tõstatamine ja lahenduste välja pakkumine.

Distsiplinaarkomitee

Distsiplinaarkomitee seirab töökorralduse ja töötajate tegevuse vastavust KPMG Baltics OÜ sisekordade ja reeglitega ning mittevastavuste korral teeb otsuse kohaldatavate meetmete osas.

Kvaliteedikontrolli süsteem

Kokkuvõte

Et meie äriteenuste kvaliteet vastaks kõrgetele professionaalsetele standarditele, ei piisa üksnes juhtkonna eeskujust ning ühistest väärtustest – neid peab toetama ka asjakohane kvaliteedikontrolli süsteem.

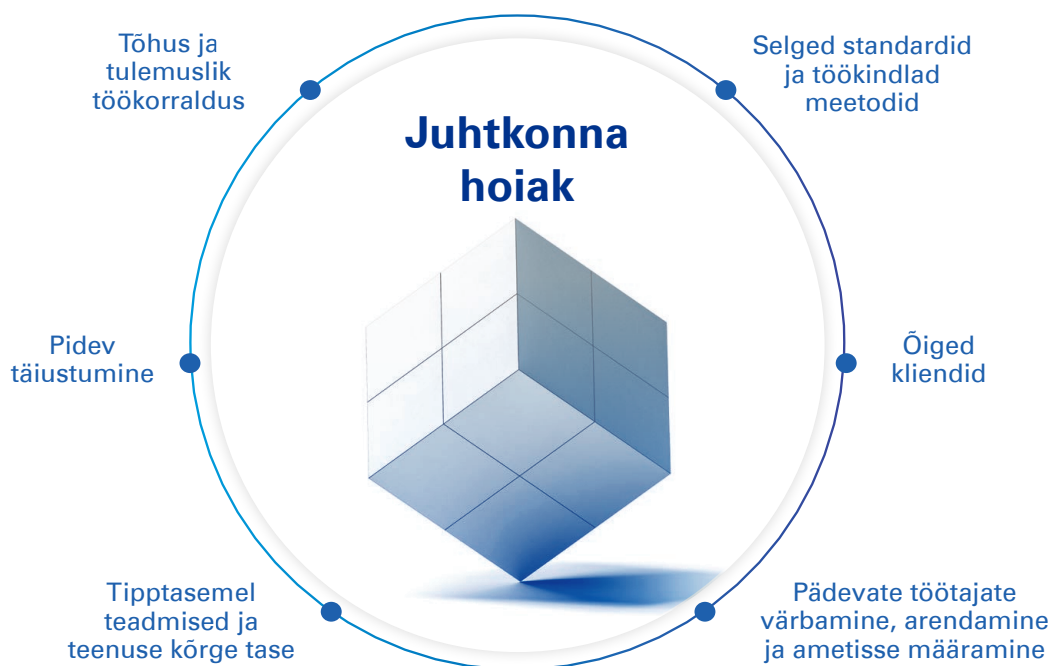
KPMG auditi kvaliteediraamistik, mis sätestab laitmatu kvaliteediga audiitorkontrolli läbiviimiseks vajalikud oskused ning hoiakud, põhineb rahvusvahelise auditeerimise ja kindlustandvate töövõtude standardite komitee IAASB (*International Auditing and Assurance Standards Board*) poolt välja antud rahvusvahelisele kvaliteedikontrolli standardile ISQC1 (*International Standard of Quality Control 1*), mis puudutab kohustuslikke auditeid ning muid kindlustandvaid ja seonduvaid teenuseid osutavaid ettevõtteid, ning rahvusvahelise arvestusekspertide eetikakodeksite nõukogu IESBA (*International Ethics Standards Board for Accountants*) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakodeksile.

KPMG International'i kvaliteedikontrolli põhimõtteid ja protseduure järgivad kõik liikmesfirmad.

Need on esitatud KPMG globaalses kvaliteedi- ja riskijuhtimise käsiraamatus „*Global Quality & Risk Management Manual*” (GQRMM), mis on kohustuslik kõigile KPMG töötajatele. KPMG Baltics OÜ on kohustatud sisse seadma enda kvaliteedikontrolli süsteemi, kujundama ja rakendama selle erinevaid komponente ning kontrollima nende toimimise tõhusust.

KPMG Baltics OÜ on kohustatud järgima nii KPMG International'i kui ka Eesti Audiitortegevuse järelevalve nõukogu kehtestatud kvaliteedikontrolli põhimõtteid ja protseduure, samuti, juhul kui asjakohane, teiste järelevalveasutuste poolt kehtestatud ning Eesti õiguskorrast lähtuvaid reegleid ja standardeid.

KPMG International'i kvaliteedikontrolli põhimõtetes sõnastatud nõuded üksikisikutele aitavad töötajail täita oma tööülesandeid hoolsalt, tegutseda usaldusväärselt ja erapooletult ning kooskõlas õigusaktide, määruste ja kutsestandarditega. Riski- ja kvaliteedipõhimõtetest, s.h muutustest eetika ja sõltumatuse põhimõtetes, teavitatakse töötajaid regulaarselt infopäevadel

ja koolitustel, siseveebi ja infokirjade teel. KPMG International teavitab liikmesfirmasid muutustest kvaliteedikontrolli põhimõtetes ja protseduurides elektrooniliste teavituskanalite kaudu. Muutuste osas, mis vajavad kohalikul tasandil ellu viimist, määratakse vastutajad ja täideviijad ning tulemust kontrollib ettevõttesisene järelevalve.

Kaasvastutus kvaliteedikontrolli ja riskijuhtimise protsessis on igal KPMG Baltics OÜ partneril ja töötajal. Vastutus hõlmab iga töötaja kohustust mõista ettevõtte reegleid ja käitumisjuhiseid ning järgida neid oma igapäevaste tööülesannete täitmisel. See kehtib kõigile KPMG võrgustiku ettevõtete partneritele ja töötajatele, sõltumata asukohariigist.

Me võtame kasutusele rahvusvahelise kvaliteedijuhtimise standardi (ISQM 1), mille IAASB võttis vastu septembris 2020 ning jõustub eeldatavalt detsembris 2022. ISQM 1 kohaselt peab iga KPMG liikmesfirma looma, jõustama ja käigus hoidma kvaliteetse audiitorteenuse pakkumiseks vajaliku kvaliteedijuhtimise süsteemi ning iga-aastaselt hindama selle tõhusust.

Käesolev läbipaistvusaruanne annab ülevaate auditi kvaliteedi tagamise meetmetest, ent enamik KPMG kvaliteedikontrolli ja riskijuhtimise protseduuridest on teenuseliinide ülesed ja rakenduvad samal moel ka maksu- ja ärinõustamise valdkondadele.

KPMG auditi kvaliteediraamistik

KPMG Baltics OÜ auditi kvaliteet tähendab meie jaoks lisaks õigele audiitori arvamusele ka protsessi, kuidas selle arvamuseni jõuti. See hõlmab erinevaid audiitori arvamuse kujundamiseks vajalikke tegevusi, kaalutlusi ning eetilist hoiakut. Kvaliteetse auditi lõpptulemuseks on asjakohane ja sõltumatu arvamus, mis vastab auditeerimisstandardite ning, kui asjakohane, erinevate õigusaktide ja kutsestandardite nõuetele. Auditi kvaliteeti tagavate oskuste ja käitumisharjumuste tugevdamiseks on KPMG International auditi valdkonna töötajate jaoks loonud auditi kvaliteediraamistiku.

KPMG auditi kvaliteediraamistik tagab kõigi KPMG liikmesfirmade ja auditi valdkonna tööta-

jate jaoks selge üheselt mõistetava arusaama auditi kvaliteedi tagamiseks olulistest teguritest ning enda rollist selles.

Auditi kvaliteediraamistik koosneb seitsmest osast, mille keskmes on tippjuhtkonna hoiak, mis loob aluse õige suhtumise ja käitumise kujunemisele kogu KPMG võrgustikus. Kõik ülejäänud süsteemi osad toimivad eduspiraalina, kus iga element toetab ja võimendab teisi.

Juhtkonna hoiak

KPMG International'i juhtkonnal, koostöös piirkondlike ja liikmesfirmade juhtidega, on oluline roll tagamaks kõigi KPMG inimeste pühendumus teenuse kvaliteedi ja erialase meisterlikkuse kõrgetaseme saavutamisele. Organisatsioonina, mis teostab audiitorkontrolli ja osutab muid teenuseid, mille tulemustele sidusrühmad ja investorid tuginevad, on eluliselt tähtis omada sisemist kultuuri, mille vundamendiks on kvaliteet, eetika ja ausameelsus.

KPMG Baltics OÜ edendab organisatsioonikultuuri, mis julgustab vajadusel nõu küsima ja kus nõu küsimises nähakse tugevust.

Juhtkonna õige hoiak tähendab, et KPMG Baltics OÜ juhtkond on pühendunud kvaliteedile, eetilisele ja usaldusväärsusele ning näitab seda igakülgset ka klientidele, huvigruppidele ja ühiskonnale tervikuna.

KPMG väärtused on toodud Lisas 4.

KPMG käitumiskoodeks

KPMG ühtses käitumiskoodeksis [KPMG Global Code of Conduct](#) on määratud iga KPMG töötaja vastutus kaastööliste, klientide ning avalikkuse ees. Käitumiskoodeks näitab, kuidas meie väärtused mõjutavad nii meie igapäevaseid hoiakuid ja tegusid kui ka kaugemaid arengueesmäärke. Samuti seda, mida tähendab töötada ja olla osa KPMG-st ning kuidas on piiritletud meie isiklik ja ühine vastutus.

KPMG väärtused asetsevad kogu meie tegevuse keskmes. Me teeme õigeid asju õigel moel. Alati. Väärtused juhivad meie igapäevast käitumist, määravad meie otsuseid ning kujundavad seisukohti. Väärtused on vundamendiks,

millele on rajatud meie organisatsioonikultuur, mis reageerib muutustele ja väljakutsetele alati ausameelselt ja väärikalt, olles teadlik oma kohustusest teenida avalikku huvi. Ning väärtused on tajutavad meie osutatavates teenustes ning eeskujus, mida näitame, aidates organisatsioonidel kõikjal maailmas suurendada kindlustunnet ning viia ellu vajalikke muutusi.

KPMG Baltics OÜ käitumiskodeks on vastavuses KPMG üleilmse käitumiskodeksiga. KPMG Baltics OÜ käitumiskodeks rõhutab, et iga töötaja ja juhtkonna liige on isiklikult vastutav oma tööülesannete ja vastutuse tasemele kohaste õiguslike, erialaste ja eetiliste normide järgimise eest. KPMG Baltics OÜ käitumiskodeksi järgimisega võtab iga juhtkonna liige ja töötaja kohustuse:

- Olla vastavuses kõigi meile kohalduvate seaduste, muude õigusaktide ja erialaste standarditega;
- Teha koostööd ainult kohaste klientide ja kolmandate osapooltega;
- Keskenduda teenuste kvaliteedile;
- Säilitada objektiivsus ja sõltumatus;
- Omada nulltolerantsi ebaseaduslike ja ebaeetiliste tegevuste suhtes;
- Kaitsta konfidentsiaalset teavet ja isikuandmeid;
- Konkureerida ausal moel
- Aidata luua kaasavat keskkonda, kus igaüks saab anda endast parima
- Aidata meie inimestel olla erakordsed;
- Olla ühiskondlikult ja keskkonna-alaselt vastutustundlik;
- Suurendada avalikkuse usaldust

Oma vastavust KPMG käitumiskodeksiga peab iga töötaja taasesitataval moel kinnitama. Iga KPMG töötaja peab regulaarselt läbima käitumiskodeksi teemalisi (täiend)koolitusi. Me oleme võtnud vastutuse, et meie tegevus ja kuvand oleks vastavuses käitumiskodeksiga. Meie töötajad teavad, et soovime neilt kohest reageerimist ja teada andmist asjaoludest, mis neid häirivad või ei vasta KPMG väärtustele.

Igaüks KPMG-s on vastutav ja kohustatud teavitama tegevustest või asjaoludest, mis võivad olla ebaseaduslikud või vastuolus KPMG väärtuste, sisekorra, kehtivate seaduste või kutsesstandarditega.

Selle tagamiseks oleme loonud käitumisjuhised ja turvalised teavituskanalid, mida kasutades saavad töötajad teada anda kahtlustest eetikainormide rikkumise või kvaliteedi osas.

Lisaks on kõigil KPMG parteritel, töötajatel, klientidel ning muudel kolmandatel osapooltel võimalik oma kahtlustest KPMG rahvusvahelise võrgustiku, sinna kuuluvate ettevõtete, nende juhtorganite või töötajate tegevuse kohta teada anda anonüümse vihjeliini [KPMG International hotline](#) kaudu.

Selliste heas usus tehtud teavituste tegijate karistamine või muul moel nendega arvete õien-damine on rangelt keelatud. Selliseid tegevusi käsitletakse käitumiskodeksi ranga rikkumise-na, millele järgneb KPMG Baltics OÜ distsipli-naarmenetlus.

KPMG Baltics OÜ seirab regulaarsete tagasi-sideküsitluse kaudu töötajate hinnangut selle kohta, mil määral KPMG tegutseb vastavuses oma väärtustega.

Juhtkonna vastutus kvaliteedi tagamisel ja riskijuhtimisel

KPMG Baltics OÜ on pühendunud kvaliteedile, eetikale ja usaldusväärsusele ning kliendid, huvigrupid ja ühiskond teavad seda. Õige hoiaku määramisel ja eeskujuks olemisel on võtmeroll ettevõtte juhtkonnal, kes peab näitama pühendumist kutsetegevuse kõrgeimale kvaliteedistandardile ning muutuste juhtimisele.

Meie juhtkond on pühendunud sisemise kultuuri jõustamisele, mille aluseks on kvaliteet, usaldusväärsus ja eetika ning see avaldub ettevõttesiseses kommunikatsioonis: kirjalikes ja video-teavitustes, esinemistes tiimide koosolekutel ning üks-ühele vestlustes.

KPMG Baltics OÜ-s vastutavad kvaliteedi- ja riskijuhtimise eest juhtkonna tasandil allnimetatud isikud.

Seeniorpartner

Vastavalt rahvusvahelisele kvaliteedikontrolli standardile ISQC1 (*International Standard of Quality Control*) on KPMG Baltics OÜ kvaliteedikontrolli süsteemi eest lõppvastutus seeniorpartneril Andris Jegers. Tema vastutusalasse kuulub kogu ettevõtte riskijuhtimine, kõik kutsetegevusega seotud valdkonnad, seadustele ja normatiividele vastavuse küsimused, kõigi uute teenuspakkumiste kinnitamine ning kõigi meetodite ja töövahendite arendamine.

Riskijuhtimise juhtivpartner

Kvaliteedi- ja vastavuskontrolli ning riskijuhtimise süsteemi igapäevase toimimise eest vastutab riskijuhtimise juhtivpartner (*RMP, Risk Management Partner*) Eero Kaup, kelle juhtimisel koostatakse KPMG Baltics OÜ kutsealase riski ja kvaliteedi- ning vastavuskontrolli sisekorrad ning jälgitakse nende täitmist. RMP kuulub juhatuse koosseisu ja aruandluskohustusega seeniorpartnerile. RMP saab vajadusel konsulteerida ka KPMG piirkondlike kvaliteedi- ja riskijuhtimise liidritega.

Riskijuhtimise eest vastutavat partnerit toetavad teised KPMG Baltics OÜ partnerid ja valdkondade juhid või nende poolt määratud vastutajad.

RMP täidab ka KPMG Baltics OÜ eetika ja sõltumatus tagamise eest vastutava partneri (*Ethics & Independence Partner*) rolli.

Valdkonna (audit, maksunõustamine, ärinõustamine) juhtide vastutus

Kolme peamise teenusvaldkonna (audit, maksunõustamine ja ärinõustamine) juhid vastutavad oma valdkonna teenuste kvaliteedi eest ning annavad aru seeniorpartnerile. Valdkonnajuhid määravad kindlaks oma valdkonna riskijuhtimise ning kvaliteedikontrolli tegevused ja reeglid, lähtudes riskijuhtimise eest vastutava partneri koostatud üldpõhimõtetest. Need reeglid kindlustavad, et töövõtu tasandil mõistab oma vastutust riskijuhtimise ja kvaliteedikontrolli eest iga KPMG töötaja.

KPMG Baltics OÜ auditivaldkonna juht vastutab jätkusuutliku ja hästi toimiva auditiosakonna juhtimise eest. See hõlmab:

- õige hoiaku määramist, näidates üles kõikumatut pühendumust kõrgeimatele kutsealase pädevuse standarditele s.h skeptitsism, objektiivsus ja sõltumatus;
- strateegiate arendamist ja rakendamist, et jälgida ja säilitada partnerite ja töötajate tööülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja oskusi;
- koostööd riskijuhtimise partneriga, et jälgida ja käsitleda auditi kvaliteeti ja riskikohti seoses auditiosakonnaga (s.h igal aastal toimuv auditi kvaliteedi seisukohast kõige olulisemate tegevuste hindamine).

Auditi juhtrühm

KPMG Baltics OÜ auditi juhtrühm pidas läbi-paistvusaruande perioodil 36 töökoosolekut, kus muuhulgas käsitleti auditi töövõtude kvaliteedi tagamisega seonduvaid küsimusi, auditi projekti-juhtide poolt esitatud praktilisi küsimusi seoses töövõtudega ning muid seonduvaid teemasid. Vastu võetud lahendused ja soovitusel edastati auditi valdkonna töötajatele juhendmaterjalide või üldise infoedastuse vormis. Sisulisemad või mahukamad teemad lisati valdkonna koolitus-plaani.

Mis on auditi kvaliteet?

Auditi kvaliteet omab põhimõttelist rolli avalikuse usalduse säilitamise seisukohalt ning on võtmetähtsusega meie professionaalne maine hoidmisel.

Meie jaoks tähendab auditi kvaliteet tulemust, mis saavutatakse kui audiitorkontroll on teostatud järjepidevalt, kooskõlas asjakohaste erialastandardite nõuete ja vaimuga ning tugeva sisemise kvaliteedikontrolli toel.

Ning kõik audiitorkontrolliga seotud tegevused toimuvad objektiivsuse, sõltumatuse, eetika ja ausameelsuse keskkonnas.

Investeeringud pidevasse täiustamisse

KPMG teeb järjepidevalt märkimisväärsed investeeringuid auditi kvaliteedi täiustamisse kõigis võrgustiku liikmesriikides. Nii oma ettevõtte juhtimistegevuses kui ka audiitorkontrolli töövõtude teostamises tugineb oma kindlatele kvaliteedi aluspõhimõtetele.

See tähendab pidevaid investeringuid oma kvaliteedijuhtimise süsteemi, üle globaalse ettevõtete võrgustiku ulatuvat auditi kvaliteedi seiret ning töövõtumeeskondade käsutuses olevaid parimaid tehnoloogilisi lahendusi ning vajadusel tippspetsialistide lisatuge.

KPMG üleilmse auditi kvaliteediprogrammi raames tehakse jätkuvalt investeringuid ühiste auditi metoodikate lähtepõhimõtete ning seisukohtade ühtlustamiseks ja täiustamiseks.

Õiged kliendid

Kliendisuhete ja töövõtude alustamine ning jätkamine

Täpsete ja rangete põhimõtete järgimine kliendiprojektide alustamisel ja jätkamisel on teenuse kvaliteedi tagamise seisukohalt elulise tähtsusega.

KPMG kliendisuhete alustamise või jätkamise ning kliendile konkreetse teenuse osutamise lubatavuse otsustamise põhimõtted ja protseduurid peavad tagama riskide tuvastamise ja hindamise enne kliendisuhete loomist või jätkamist või töövõtu aktsepteerimist.

Iga KPMG liikmesfirma peab kliendi ja töövõtu võimalikke riske hindama ning märkimisväärsete riskide ilmnemise korral enne otsustamist teostama täiendavaid analüüse või konsultatsioone.

Tulevase kliendisuhete ja töövõtu hindamise protsess

Kliendiriski hindamine

KPMG Baltics OÜ hindab kliendiriski enne iga uue kliendi aktsepteerimist. Riskide hindamine hõlmab piisava hulga teabe kogumist kliendi juhtkonna ja olulise osalusega tegelike kasusaajate kohta ning teabe põhjalikku analüüsi. Selle hindamise käigus analüüsime potentsiaalset kliendi riskiprofiili ning juhtkonna ja oluliste tegelike kasusaajate tausta, samuti kogume täiendavat teavet, mis on vajalik kohalike seaduste ja regulatiivsete nõuete täitmiseks.

Töövõtu riskide hindamine

Iga töövõtu aktsepteerimisele eelneb samuti riskide hindamine. Selle käigus kaalutakse

erinevaid aspekte, muuhulgas võimalikke sõltumatus ja huvide konflikti probleeme (kasutades KPMG globaalset konfliktide ja sõltumatus kontrollisüsteemi Sentinel™), töövõtu väljundi kasutamise eesmärki ning võimalikku avalikkuse reaktsiooni sellele ja muid spetsiifilisi asjaolusid.

Audiitorteenuste puhul hinnatakse muuhulgas kliendi finantsjuhtkonna kompetentsust ning töövõtuga tegelema määratud töötajate oskusi ja kogemusi. Nõuetekohase lõpliku hinnangu annavad kvaliteedi- ja riskijuhtimise eest vastutavad juhid.

Kui tegemist on audititeenuste esmakordse osutamisega, peab tulevane töövõtumeeskond teostama täiendavad sõltumatus hindamise protseduurid, s.h vaatama üle kliendile osutatavad auditivälised teenused ja meeskonna liikmete isiklikud ja ärisuhted.

Samasugused sõltumatus hindamise tegevused viiakse läbi siis, kui olemasolev auditi klient omandab avaliku huvi üksuse staatuse või kui kliendiga seotud asjaolude muutumise tagajärjel kohalduvad täiendavad sõltumatus piirangud.

Sõltuvalt tulevasele kliendile või töövõtule antud üldisest riskihinnangust võib olla vajalik tuvastatud riskide maandamiseks rakendada täiendavaid meetmeid. Kõik sõltumatus või huvide konfliktiga seotud võimalikud probleemid dokumenteeritakse ja lahendatakse enne kliendisuhete alustamist.

Kliendisuhete loomisest või töövõtust keeldutakse, kui sõltumatus või huvide konfliktiga seoses tekkida võivaid probleeme ei ole võimalik kutsestandardite ja ettevõttes kehtestatud standardite kohaselt rahuldavalt lahendada või kui esineb muid riske, mida ei ole võimalik nõuetele vastavalt maandada.

Kliendisuhete jätkamine

KPMG Baltics OÜ viib kõigi auditi klientide osas igal aastal läbi kliendisuhete hindamise protseduurid, mille eesmärgiks on tuvastada võimalikke asjaolusid, mis seaksid küsimärgi alla kliendisuhete jätkamise või tekitaks vajaduse järgmise töövõtu puhul tarvitusele võtta riskijuhtimise ja kvaliteedikontrolli lisameetmeid (näiteks täien-

davate asjatundjate kaasamine, nagu töövõtu kvaliteedikontrolli ülevaataja või muud lisaspetsialistid).

Iga-aastast ümberhindamist teostatakse ka korduvate ja pikaajaliste mitteauiditi töövõttude osas.

Uus kliendi või töövõtu riskihindamine tuleb läbi viia ka siis, kui ilmneb asjaolusid, mis viitavad riskiprofiili võimalikule muutumisele. Samuti peavad töövõtumeeskonnad katkematu sõltumatus tagamise käigus hindama võimalikke muutusi varem tuvastatud riskides või uute asjaolude esinemist. Ilmnenud uusi asjaolusid ja riske tuleb analüüsida ning kui need pole vastuvõetaval tasemel, siis riskid elimineerida või rakendada meetmeid, mis viivad riskid vastuvõetavale tasemele.

Kliendisuhtest loobumine

Kui KPMG Baltics OÜ käsutuses olev teave nõuab töövõtust või kliendisuhtest taganemist, hindame eelnevalt sellega kaasnevaid õiguslikke, erialaseid ja regulatiivsed kohustusi. Teavitame sellisest otsusest vajalikus ulatuses vastava kliendi juhtimisülesandega isikuid ning, kui asjakohane, muid institutsioone.

Kliendiportfelli haldamine

KPMG Baltics OÜ juhtkond on määranud auditi valdkonna partneritest ja direktoritest koosneva auditi töövõttude juhtivaudiitorite rühma, kellel on iga enda töövõtu jaoks vajalikud teadmised, oskused, ajaressurss ja isikuomadused s.h. autoreet juhtivaudiitori rolli täitmiseks.

Iga juhtivaudiitori kliendiportfell vaadatakse vähemalt üks kord aastas üle tema enda ning auditi valdkonnajuhi, riskijuhtimise partneri ja seniorpartneri koostöös. Selle käigus hinnatakse kliendiportfelle tööstusharu, tegevusvaldkonna ja riskitaseme põhiselt, võrrelduna juhtivaudiitori teadmiste, oskuste ja suutlikkusega tagada iga töövõtu käigus auditi kõrge kvaliteet.

Selged standardid ja töökindlad meetodid

Kõik KPMG Baltics OÜ töötajad peavad kinni pidama KPMG International ja KPMG Baltics

OÜ reeglitest ja sisekordadest s.h sõltumatus põhimõtetest. Sellele ootusele vastamise toetamiseks on töötajate käsutuses piisaval hulgal abivahendeid ning juhendmaterjale. KPMG Baltics OÜ auditi töövõtte teostamiseks kehtestatud reeglid ja sisekorrad sisaldavad asjakohaseid raamatupidamis-, auditeerimis-, eetika ja kvaliteedikontrollistandardite nõudmisi ning muude kohalduvate õigusnormide sätteid.

Meie lähenemine auditeerimisele

KPMG üleilmne organisatsioon on teinud märkimisväärseid investeeringuid auditi tehnoloogiate ja protsesside arendamisse ning jätkab seda ka eelolevatel aastatel. Oleme arendanud välja nutika mooduli-põhise auditeerimiskeskonna KPMG Clara, millega saab integreerida nii olemasolevaid kui tulevikutehnoloogiasid ning mille ülesehitus võimaldab ka suurte andmehulkade automatiseerimist ja kasutajamugavat visualiseerimist. Digitaalne audit on meie jaoks lahutamatu osa digiajastu auditi tõendusmaterjalide hankimise ja hindamise protsessist ning kliendisuhtlusest. KPMG kõrge kvaliteetne auditi protsess hõlmab jätkuvalt:

- **juhtivaudiitori ja projektijuhi kaasatust** kogu töövõtu vältel;
- **vajalike teadmiste kaasamist**, s.h auditi tiimi liikmete oskuste ja teadmiste mõttes ning täiendavate tööstusharu või valdkonna spetsialistide osas;
- **kõigi auditi vältel omandatud tõendusmaterjalide kriitilist hindamist** asjakohase professionaalse skeptitsismiga;
- **töövõttu teostava ja dokumenteeriva projekti meeskonna pidevat järelevalvet**, erialast juhendamist ning kontrolli.

KPMG pühendumine auditi kvaliteedile COVID-19 pandeemia olukorras

Olukorras, kus COVID-19 pandeemia on toonud paljudesse eluvaldkondadesse suuri muutusi ning sundinud ümber hindama seniseid tegevusplaanide ja praktikaid, oleme jätkuvalt valmis sellega kaasnevatele väljakutsetele vastama. Enamik juriidilisi isikuid on üleilmsest pandeemiast otseselt või kaudselt mõjutatud ning kasvav majanduslik ebakindlus võib omada

märkimisväärset mõju finantsaruandlusele. Finantsturgude ebastabiilsuse ning kõrge määramatusega silmitsi seisvate organisatsioonide puhul tuleb olla eriti hoolikas hinnangute andmisel tegevuse jätkuvuse, varade hindamise ning varade väärtuse languse osas. KPMG audiitorid peavad omakorda vastavaid juhtkonna poolseid hinnanguid hindama.

KPMG International on välja töötanud erinevaid põhjalikke juhendmaterjale COVID-19 pandeemia mõjudega seotud raamatupidamispõhimõtete, finantsaruandluse ja auditeerimise teemadel, s.h tegevuse jätkuvus, varade väärtuse vähenemine, varade väärtuse hindamine ja kaasnevad lisaselgitused, olulisuse kontseptsiooni rakendamine, riskide hindamine, grupiaudit, varud, majandusaasta lõpule järgnenud olulised sündmused, suhtlus valitsemisülesandega isikutega ning kaugtöö keskkonnaga seonduvad teemad. Eelnimetatud juhendmaterjale on täiendatud kogu pandeemia vältel vastavalt täiendavate uute probleemide esilekerkimisele.

KPMG on organisatsioon, kus tehnoloogilised rakendused on läbi põimunud igapäevatöö kõigi osadega. Kuna meie auditi töökeskkond ning kõik auditi teostamiseks vajalikud ressursid ja rakendused on digitaalsed, on meie jaoks lihtne organisatsioonina toimida ka kaug- ja hübriidtöö vormis.

Inimeste vaheline suhtlus on COVID-19 pandeemia vältel omandanud senisest isegi suurema tähtsuse. Meie kasutuses olevad tehnoloogilised rakendused võimaldavad meil suhelda ladusalt ning jagada kiiresti ja kadudeta vajalikku teavet nii omavahel kui klientidega.

Auditi metoodika ja töövahendid

Terviklik ja ühtne auditi metoodika

KPMG auditi metoodika, töövahendid ja juhendmaterjalid

- on kõikjal terviklikud ja kooskõlas kõigi kohalduvate standarditega s.h rahvusvahelised auditeerimisstandardid (*International Standards on Auditing* (ISA)) ning auditeerimisstandardid PCAOB ja AICPA, mida on täiendatud iga liikmesfirma poolt vastavalt asukohariigi

auditeerimisstandarditele ning seadustele ja muudele õigusaktidele;

- sisaldavad täiendavaid KPMG poolseid metodoloogilisi tõlgendusi ja juhiseid ühtse lähenemise saavutamiseks nendes valdkondades, kus rakendatavad standardid ei anna kohustuslikke käitumisjuhiseid
- keskenduvad riskide, peamiselt olulise väärkajastamise riski tuvastamisele ning vajalike vastusammude kohaldamisele
- on tehtud kättesaadavaks ning, kus kohane, kohustuslikuks rakendamiseks kõigile KPMG auditi valdkonna töötajatele
- kuuluvad rakendamisele isegi siis, kui kohalike auditeerimisstandardite nõudmised on madalamad kui ISA-I.

KPMG auditi meetodika on kokku võetud auditi juhendmaterjalides *KPMG Audit Manual* (eAudIT audititarkvara siseselt) ning *KPMG Audit Execution Guide* (KPMG Clara töövoos raames), need sisaldavad auditi kvaliteedi parendamiseks vajalikke nõudeid, mis ületavad ISA standardites ette nähtut. Meie meetodika rõhutab asjakohase professionaalse skeptitsismi kasutamist auditi protseduuride läbiviimisel ning vastavust eetika põhimõtete, sealhulgas audiitori sõltumatus printsiibiga.

Auditeerimise meetodikat, juhendeid ja töövahendeid täiendatakse pidevalt, et tagada vastavus kohaste standardite, esilekerkivate auditi fookusvaldkondade ning (sisemiste ja väliste) kvaliteedihindamiste tulemustega. Näitena võib tuua COVID-19 pandeemiast tuleneva märkimisväärse finantsilise ebakindluse paljude ettevõtete jaoks. Sellele vastamiseks oleme loonud uusi juhendmaterjale, kuidas viia läbi auditi protseduure kaugtöö tingimustes ning tõsta teadlikkust mitmete riskide suhtes nagu tegevuse jätkuvus või varade väärtuse langus. Samuti oleme juhtinud jätkuvalt tähelepanu erialase skeptitsismi rakendamise ning kohese reageerimise vajalikkusele olukordades, kus auditi käigus tuvastatakse ebakorrapärasusi, mis võivad viidata juhtkonna poolsele pettusele, pettuse riskile või ebaõigetele hinnangutele.

Iga KPMG liikmesfirma võib kutse-, õigus- ja järelvalvenõuetele vastavuse tagamiseks kehtes-

tada lisaks KPMG ühtsele auditi juhendmaterjalile täiendavaid nõudeid ja/või juhiseid.

Meie auditi töövahendid

KPMG Baltics OÜ poolt audiitorkontrolli protseduuride läbiviimise ja dokumenteerimise töövahendiks on eAudIT, mida kasutavad kõik meie auditi meeskonnad. eAudIT-i digitaalne tõendusmaterjalide dokumenteerimine võimaldab tagada ühtsetel alustel ja kõrge kvaliteediga auditite teostamise. eAudIT ühendab endas KPMG auditi meetodika, juhendmaterjali ning tegevusvaldkonna-põhised praktikad ning töövahendid, millega auditi protseduure teostada ja dokumenteerida.

eAudIT on piisavalt paindlik ning kohaldatav erinevates õiguskordades ja regulatsioonides ning igasuguste üksuste auditeerimiseks, sõltumata suurusest ja tegevuse eripärast. See sisaldab ka otseviiteid KPMG auditi juhendmaterjalidele, rahvusvahelistele standarditele ning dokumenteerimise näidistele.

eAudIT koosneb järgmistest põhietappidest:

Töövõtu alustamine

- Kliendiprojekti alustamine ja tööde ulatuse määratlemine
- Meeskonnaliikmete väljavalimine ja auditi ajakava

Riskide hindamine

- Auditeeritava üksuse tundmaõppimine
- Meie spetsialistide ning vajaduse korral väliste ekspertide, siseaudiitorite ja teiste audiitorite kaasamise kavandamine
- Vajalike kontrollimeetmete kavandamine ja rakendamise hindamine
- Riskide hindamist ja tegevuse planeerimist käsitlevad arutelud
- Auditi strateegia ja kavandatud auditilahenduse kinnitamine

Testimine

- Valitud kontrollimeetmete toimimise ja tulemuslikkuse testimine
- Substantiivsete kontrolliprotseduuride kavandamine ja teostamine

Töövõtu teostamine

- Riskihinnangute täpsustamine
- Protseduuride teostamine, sh finantsaruannete üldine ülevaatus
- Üldise hinnangu andmine, sh oluliste tähelepanekute ja probleemkohtade hinnang
- Tulemuste edastamine neile, kelle ülesandeks on valitsemine (nt auditikomiteele)
- Audiitori aruande sõnastamine

Investeeringud tulevikku

Ekki meie kasutatavad auditi töövahendid on vastavuses meie vajaduste ning kõigi kohalduvate standardite nõuetega, teeme olulisi investeeringuid nende täiustamiseks ning parandamiseks, et paremini kasutada arenevate tehnoloogiate võimalusi ning järjekindlalt veelgi suurendada KPMG auditi kvaliteeti.

KPMG innovaatiline auditeerimiskeskond Clara täiustab meie auditi kvaliteeti, pakub laiaulatuslikumat andmekaitse taset ning suuremat läbipaistvust riskivaldkondade väljatoomisel ning täiendavate kontrollide läbiviimisel. Lisaks sellele loob Clara platvorm võimaluse siduda sellega erinevaid tulevikutehnoloogiaid nagu protsesside automatiseerimine, masinõpe ning kognitiivsed tehnoloogiad.

KPMG Baltics OÜ plaanib võtta Clara kasutusele eeloleva aasta jooksul.

Sõltumatus, usaldusvärsus, eetika ja objektiivsus

Ülevaade

Audiitori sõltumatus on nii rahvusvaheliste kutsestandardite kui regulatiivsete nõuete nurgakiviks.

KPMG International on kehtestanud üksikasjalikud sõltumatuse tagamise põhimõtted ja protseduurid, mis sisaldavad kõiki IESBA eetika-koodeksi nõudeid. Need on sätestatud KPMG globaalses kvaliteedi- ja riskijuhtimise käsiraamatus, mille järgimine on kohustuslik kõigile KPMG liikmesfirmadele. Kohustuslikud tegevused, mis tuleb läbi teha iga uue töövõtu eel, tuvastamaks võimalikke sõltumatuse ja huvide konflikti riske, lihtsustavad neile nõuetele vastavuse tagamist.

Nimetatud põhimõtteid täiendavad lisaprotsessid, mis tagavad vastavuse Audiitorkogu ja Audiitor-tegevuse järelevalve nõukogu sätestatud nõuetega. Eelnimetatud põhimõtted ja protseduurid hõlmavad valdkondi nagu audiitorühingu sõltumatus (s.h varade valitsemise ja hangete valdkonnas), üksikisiku sõltumatus, ettevõtte finantssuhted, töösuhte lõppemise järgsed suhted, partnerite rotatsioon ning auditi ja auditiväliste teenuste osutamise kinnitamine.

KPMG globaalse sõltumatuse grupi *Global Independence Group* juhtivpartner ning teda toetavad eksperdid aitavad tagada, et igas KPMG liikmesfirmas oleksid ellu viidud kohased ja järjepidevad sõltumatuse tagamise põhimõtted ja protseduurid ning igal ettevõttel oleksid neile nõuetele vastamiseks sobivad abivahendid.

KPMG Baltics OÜ on määranud eetika ja sõltumatuse eest vastutava partneri (EIP), kellel on otsene vastutus eetika ja sõltumatuse põhimõtete ja protseduuride välja töötamise ja ellu viimise eest. EIP vastutab KPMG globaalsete eetika ja sõltumatuse reeglite ja protseduuride teavitamise ja rakendamise eest, samuti võimalike kohalike täiendavate reeglite kehtestamise ja rakendamise eest. Muuhulgas on EIP ülesandeks:

- ettevõttesisese eetika ja sõltumatuse tagamise kvaliteedi kontrolli korralduse ja struktuuri loomine ja seire;
- kontrolli teostamine klientide ja sihtklientidega seotud sõltumatuse riskide hindamise tegevuste üle;
- teemakohaste koolitusmaterjalide koostamises osalemine;
- sisekordadega vastavuse tagamise seire ning mittevastavuste korral korrigeerivate sammude ellu viimine;
- kontrolli teostamine eetika ja sõltumatuse küsimustega seotud distsiplinaarmenetluste protsessi üle.

Aasta jooksul aset leidvaid muudatusi KPMG International eetika ja sõltumatuse põhimõtetes ja reeglites edastatakse liikmesfirmadele kvaliteedi ja riskide teemalise regulaarse teavituse käigus. Liikmesfirmad peavad vastavad muuda-

tused ellu viima ning seda kontrollitakse organisatsioonisisese järelevalve käigus.

KPMG Baltics OÜ juhtkonna liikmed ja töötajad peavad globaalses kvaliteedi- ja riskijuhtimise käsiraamatus sätestatud juhtudel konsulteerima eetika ja sõltumatuse eest vastutava partneriga. Sõltuvalt konkreetse juhtumi faktidest ja asjaoludest võib EIP olla kohustatud konsulteerima ka globaalse sõltumatuse grupiga.

Üksikisiku finantssõltumatus

KPMG International sisekord näeb ette, et ükski liikmesfirma ega ükski klientidele teenuste osutamises osalev töötaja ei tohi omada keelatud finantshuve ega keelatud rahalisi suhteid ühegi KPMG liikmesfirma auditi kliendiga (sealhulgas nendega seotud ettevõtted ja filiaalid), nende juhtorganite liikmete, tegevjuhtide ega mõnel juhul ka oluliste omanikega. Ükski KPMG partner, sõltumata ettevõttest või teenuseliinist, ei või omada osalust üheski KPMG liikmesfirma auditi kliendiks olevas ettevõttes.

KPMG International liikmesfirmad kasutavad ühist veebipõhist sõltumatuse tagamise vastavussüsteemi KICS, mis aitab finantsinvesteeringute tegemisel olla kooskõlas finantssõltumatuse reeglitega. See süsteem sisaldab infot kõigi maailma reguleeritud väärtpaberiturgudel avalikult kaubeldavate väärtpaberite kohta ning seiremehhanismi, mis võimaldab oma väärtpaberite omandamisi ja müüke registreerida, samuti vaadelda ja kontrollida võimalikke töötajate keelatud investeeringute olemasolu ning muid mittevastavusi.

Kõik KPMG partnerid ja kõik klientidele teenuste osalemises osalevad vähemalt manageri taseme töötajad on kohustatud enne finantsinvesteeringu tegemist KICS süsteemi kaudu välja selgitama, kas tegu on lubatud investeeringuga. Nad on kohustatud sealsamas näitama ka kogu infot neile kuuluvate avalikult kaubeldavate aktsiate kohta ning süsteem teavitab neid automaatselt, juhul kui mõne investeeringu omamine ei ole enam lubatud. Sellisel juhul peab töötaja investeeringust vabanema viie tööpäeva jooksul teate saamisest alates. KPMG seirab sellest nõudest kinnipidamist regulaarselt pisteliste kontrollidega sõltumatuse vastavusauditite käigus. KPMG globaalne sõltumatuse grupp on liikmesfirmade-

le andnud juhised ja soovituslikud protseduurid kohapealsete vastavuskontrollide läbiviimiseks, sealhulgas aastase kontrollivalimi arvuline suurus.

Läbipaistvusaruande perioodil vastavusauditeid läbi ei viidud, eelmisel aruandlusperioodil kontrolliti vastavusauditi käigus üheksat KPMG Baltics OÜ partnerit ja töötajat.

Tööle asumine klientide juures

Iga auditi kliendile äriteenuseid osutav KPMG Baltics OÜ töötaja, sõltumata teenusevaldkonnast, on kohustatud teavitama eetika ja sõltumatuse eest vastutavat partnerit oma kavatsusest asuda tööläbirääkimistesse selle kliendiga. Partnerite puhul laieneb see nõue ka mistahes KPMG liikmesfirma avaliku huvi üksusest auditi klientidele.

KPMG Baltics OÜ auditi tiimide endised liikmed ja audiitorühingu endised partnerid ei tohi asuda tööle auditi klientide juures teatud ametipositatsioonidel, enne kui nad on katkestanud kõik töö- ja majanduslikud suhted KPMG Baltics OÜ-ga s.h osalemine KPMG Baltics OÜ äri- ja kutsetegevuses.

Avaliku huvi üksusest auditi kliendi juhtivpartner ja auditi tiimi võtmetöötajad ei tohi asuda selle kliendi juures tööle teatud ametipositatsioonidel enne kindlaksmääratud ajavahemiku (n.n. „jahtumisperiood“) möödumist.

KPMG Baltics OÜ teavitab oma töötajaid ja partnereid auditi klientide juurde tööle asumisega seotud nõuetest ja piirangutest ning jälgib nende täitmist.

Ettevõtte finantssõltumatus

KPMG liikmesettevõtetel ei tohi olla keelatud huvisid ega keelatud suhteid auditi klientide, nende juhtorganite liikmete, tegevjuhtide ega mõnel juhul ka oluliste omanikega.

Nagu ka teistel KPMG ettevõtetel, on KPMG Baltics OÜ-l võimalus kasutada KICS-i, et registreerida võimalikud otsesed ja olulised kaudsed investeeringuid börsil noteeritud ettevõtetes ja fondides (või sarnastes investimisüksustes), samuti börsil mitte noteeritud äriühingutes ja fondides, sealhulgas investeeringuid pensionifondidesse ning töötajate hüvitisplaanid.

Samas süsteemis tuleb registreerida ka kõik KPMG Baltics OÜ võetud laenud ja kapitali finantseerimise suhted ning haldus-, usaldus- ja maaklerikontod, millele on ettevõtte vara kantud.

KPMG Baltics OÜ kinnitab riskinõuetele vastavuse programmi (RCP) käigus igal aastal ettevõtte vastavust sõltumatuse nõuetele.

Ärisuhted tarnijatega

KPMG Baltics OÜ on kehtestanud konkreetseid sisekorrad ja käitumisjuhised, mis tagavad, et majanduslikud suhted auditi klientidega on kooskõlas IESBA eetikakoodeksi ning teiste SEC kehtestatud asjakohaste sõltumatuse tagamise põhimõtetega.

Sõltumatuse kinnitamise protsess

KPMG Baltics OÜ järgib konkreetseid protseduure, et tuvastada ja hinnata ohte sõltumatusele seoses avaliku huvi üksusest auditi sihtklientidega. Need sõltumatuse kinnitamise protsessi protseduurid tuleb läbida enne vastava auditi töövõtu läbiviimisega nõustumist.

Sõltumatuse alased koolitused ja kinnitused

Kõik KPMG Baltics OÜ partnerid ja äriteenuseid osutavad spetsialistid, samuti mõned muud töötajad, peavad tööle asudes ja hiljem iga-aastaselt läbima sõltumatuse alase koolitusprogrammi, mis vastab töötaja karjääritasemele ja ametiülesannetele.

Koolitusprogramm tuleb läbida enne alljärgnevat varasema tähtaja saabumist: (a) 30 päeva KPMG Baltics OÜ-sse tööle asumisest või (b) auditi kliendile s.h seotud ettevõtte ja filiaalid eialaste teenuste osutama asumine.

Viime kõigi töötajate ja partnerite seas läbi iga-aastase koolituse, mis hõlmab

- KPMG käitumiskodeksit ja eetilist käitumist s.h KPMG altkäemaksu-vastased põhimõtted ning vastavus seaduste, õigusaktide ja kutsestandarditega;
- teavitamiskohustust juhul, kui töötaja märkab või kahtlustab mittevastavust seaduste, õigusaktide ja kutsestandardite või KPMG sisekordadega.

Uued töötajad peavad eelnimetatud koolituse läbima kolme kuu jooksul KPMG Baltics OÜ-s tööle asumisest.

Kõik töötajad on kohustatud mõnes meie majandusüksuses tööd alustades kinnitama, et nad on vastavuses kehtivate eetika ja sõltumatuse reeglite ja põhimõtetega ning järgivad neid. Edaspidi peavad kõik KPMG töötajad allkirjastama igal aastal kinnituse, et on kogu aastase perioodi vältel järginud neile kohalduvaid eetika ja sõltumatuse põhimõtteid.

Kõik KPMG Baltics OÜ töötajad peavad tööle asudes ja pärast seda üks kord aastas kirjalikku taasesitamist võimaldaval kujul kinnitama, et nad on olnud sel perioodil vastavuses neile kohalduvate eetika ja sõltumatuse põhimõtetega.

Auditivälised teenused

Kõik KPMG liikmesfirmad on auditi klientidele täiendavate teenuste osutamisel kohustatud järgima vähemalt IESBA eetikakoodeksit ning kehtivaid seadusi ja õigusakte.

KPMG Baltics OÜ on kohustatud omama ja haldama sisekorda ettevõtte poolt loodavate uute teenuste ja olemasolevate teenuste modifitseerimise hindamiseks ja heakskiitmiseks. KPMG Baltics OÜ eetika ja sõltumatuse eest vastutav partner on sel juhul kaasatud võimalike sõltumatuse küsimuste hindamisse.

Lisaks võimalike huvide konfliktide tuvastamisele, hõlbustab *KPMG International*’i kontrollisüsteem Sentinel™ KPMG reeglite ja põhimõtete järgimist. Kõigi kavandatavate töövõtude osas tuleb töövõtu alustamise protsessi osana süsteemi sisestada teatav kohustuslik info, s.h teenuse kirjeldus ja tasu. Kui töövõtu osapooleks on auditi klient, tuleb täiendavalt lisada teave võimalike ohtude ja neid maandavate meetmete kohta.

Juhtivaudiitorid peavad tagama, et nende börsil noteeritud ja ka mõnede muude auditi klientide osas oleks Sentinel™ sisestatud ettevõtte täpne kontserni struktuur s.h seotud ettevõtte ja filiaalid. Samuti vastutavad nad võimalike auditiväliste teenuste pakkumisega kaasneva võivate sõltumatuse riskide tuvastamise ja hindamise ning selliste ohtudega kohaseks toimetulekuks

vajalike ettevaatusabinõude rakendamise eest. Sentinel võimaldab juhtivaaudiitoril teiste KPMG tiimide poolt, sõltumata nende asukohast, esitatud auditiväliste teenuste osutamise taotlusi hinnata, heaks kiita või tagasi lükata. Heaks kiidetud teenuste osas luuakse süsteemis automaatselt ajavahemik, mille vältel auditivälise teenuse osutamine on lubatud. Kui lubatud aja lõppedes pole teenuse osutamine lõppenud, viiakse auditivälise teenuse osutamise lubatavuse hindamine uuesti läbi.

KPMG Baltics OÜ ei luba auditi partnerite töötlemuste hindamisel ega tasustamisel kasutada kriteeriumina nende poolset auditi klientidele auditiväliste teenuste müüki.

Sõltuvus audititasust

KPMG International'i kehtestatud reeglid võtavad arvesse omahuvi või kliendi poolse mõjutamise riski, mis võib tekkida, kui ühe kliendi teenustasud moodustavad liiga suure osa auditi arvamuse avaldajana tegutseva ettevõtte kogutuludest. Nimetatud reeglitest tuleneb kohustus konsulteerida KPMG võrgustiku piirkondliku riskipartneriga, kui ühe auditi kliendile ja temaga seotud üksustele osutatud teenuste tasud moodustavad kahel järjestikusel aastal enam kui 10% liikmesfirma kogutulust. Juhul, kui sellise auditi kliendi näol on tegu avaliku huvi ettevõttega, on KPMG Baltics OÜ kohustatud:

- tegema selle info teatavaks auditi kliendi esindajatele, kelle ülesandeks on valitsemine;
- määrama vastava auditi töövõtu kvaliteedikontrolli ülevaatajaks mõne teise KPMG liikmesfirma seeniorpartneri.

Käesoleva ja eelmise läbipaistvusaruande perioodil ei olnud KPMG Baltics OÜ-l ühtegi auditi klienti, kellelt saadud teenustasude kogusumma oleks mõlemal perioodil oleks olnud enam kui 10% KPMG Baltics OÜ vastava kaheaastase perioodi kogutulust.

Huvide konfliktide lahendamine

Huvide konflikt võib aset leida olukorras, kui KPMG Baltics OÜ töötajal või partneril on kliendiga selline isiklik seotus, mis takistab või loob ettekujutuse takistusest ametialase objektiivsuse säilitamisel, samuti kui tema käsutuses

on tehingu teise osapoole konfidentsiaalne info. Sellistes olukordades on nõutav konsulteerimine riskijuhtimise partneri või eetika ja sõltumatuse eest vastutava partneriga.

KPMG International on kehtestanud reeglid, mis ei luba KPMG töötajatel ja partneritel võtta auditi klientidelt vastu kingitusi ega kostitamist, välja arvatud siis, kui saadu väärtus on tühine ning selline tegevus pole keelatud siseriiklike seaduste või regulatsioonidega ning ei saa eeldada, et teise osapoole eesmärgiks on lubamatult mõjutada auditi tiimi liikme või KPMG liikmesfirma käitumist. Samuti on KPMG partneritel ja töötajatel keelatud ise pakkuda hüvesid, s.h kingitusi ja meelelahutusteenuseid tegeliku või tajutava eesmärgiga mõjutada ebakohaselt saaja käitumist või mis võiks heita varju liikmesfirma või selle töötajate aususele, sõltumatusele, objektiivsusele või otsustusvõimele.

Kõik KPMG liikmesfirmad ja töötajad vastutavad selliste huvide konflikti situatsioonide tuvastamise ja ohjamise eest, mis mõjutavad liikmesfirma ja/või selle töötajate või partnerite suutlikkust olla objektiivne ja erapooletu või mis on sellisena tajutavad.

Kõik KPMG liikmesfirmad peavad kasutama kontrollisüsteemi Sentinel™ võimalike huvide konflikti olukordade tuvastamiseks, et neid lahendada kooskõlas seaduste ja erialaste standardite nõuetega.

KPMG Baltics OÜ-s töötab riskihalduse spetsialistide tiim, kes vastutavad iga tuvastatud konfliktisituatsiooni hindamise eest, aitavad seda lahendada ning dokumenteerivad iga lahenduskaigu tulemuse.

Samuti on olemas tegevusjuhised konfliktisituatsiooni edasiarenemise ja õiguslike vaidluste puhuks, kui ei õnnestu saavutada kokkulepet huvide konflikti maandamiseks. Kui võimaliku konflikti küsimust ei õnnestu asjakohaselt lahendada, siis teenuse osutamisest loobutakse või see katkestatakse.

Sõltumatuse põhimõtte rikkumine

Iga KPMG Baltics OÜ töötaja peab sõltumatuse põhimõtte rikkumisest teada saades koheselt sellest teavitama eetika ja sõltumatuse eest

vastutavat partnerit. Sõltumatuse põhimõtte rikkumise korral, sõltumata sellest kas töötaja on sellest ise teavitanud või see on selgunud vastavuskontrolli käigus või muul moel, rakendatakse töötajatele kohaseid distsiplinaarmeetmeid. Audiitori sõltumatust käsitlevate eeskirjade rikkumisest teavitatakse koheselt auditi kliendi valitsemisülesannetega isikuid, välja arvatud juhul kui väheoluliste rikkumiste osas on nendega eelnevalt kokku lepitud teistsugune teavitamise tähtaeg.

KPMG Baltics OÜ on rakendanud distsiplinaarmeetmed sõltumatust käsitlevate sisekordade ja põhimõtete rikkumiste kohta, mis sisaldavad konkreetseid sanktsioone, mille raskusaste sõltub rikkumise olulisusest. Distsiplinaarmeetmetest on teavitatud kõiki töötajaid.

Seaduste ja regulatsioonidele vastavuse tagamine ning korruptsioonivastane tegevus

Seaduste, õigusaktide ja standardite nõuetele vastavuse tagamine on iga KPMG Baltics OÜ töötaja otsene kohustus. Igasuguste altkäemaksu ja korruptsiooni ilmingute vastu on meil täielik nulltolerants.

Keelatud on igasugune meelega andmine, sealhulgas moel või ulatuses, mis on kehtivate seaduste või tavade järgi sallitud. Samuti keeldume me resoluutselt endile pakutavast pistisest, nii klientide, teenusepakujate kui ametiisikute poolt.

Lisateave *KPMG International* korruptsiooni vastaste reeglite kohta on kättesaadav: [anti-bribery and corruption site](#).

Partneri ja audiitorfirma rotatsioon

KPMG International'i auditi partnerina tegutsemise ajalise piirangu (partneri rotatsiooni) kohustuse täitmise põhimõtted vastavad täies ulatuses IESBA eetikakoodeksi nõuetele või ületavad seda, juhul kui kohalik seadusandlus nõuab liikmesfirmadelt rangemate rotatsiooninõuete järgimist.

KPMG Baltics OÜ auditi partnerid on kohustatud järgima rotatsiooni kohustust auditi klientidele teenuse osutamisel ulatuses, mis lähtub seadustest, õigusaktidest, sõltumatuse reeglitest ja *KPMG International*'i reeglitest. Sellest lähtuvalt

ei või partner auditi tiimi juhina osaleda kliendile auditi teenuste osutamises kauem kui seaduses ettenähtud ulatuses (vastavalt ettevõtte tüübist viis, seitse või kümme aastat enda nimetamisest) ning sellele peab järgnema vähemalt kolme aastane vaheperiood, mille jooksul need partnerid ei või selle kliendi suhtes:

- osaleda auditi läbiviimises;
- osaleda auditi töövõtu kvaliteedikontrollis;
- nõustada auditi tiimi ega klienti tehnilistes ega valdkonna-spetsiifilistes küsimustes;
- mingilgi moel mõjutada auditi tulemust;
- juhtida või koordineerida muude kutse-teenuste osutamist kliendile;
- olla kliendisuhete juhiks;
- omada mingitki muud olulist või regulaarset suhtlust kliendi tegevjuhtkonna või valitsemisülesannetega isikutega.

KPMB Baltics OÜ seirab auditi töövõtu juhtide rotatsiooni kohustuse täitmist osana vastavuskontrolli protsessist ning on välja töötanud protseduurid, mis tagavad, et roteeruva partneri asemele astuv uus juhtivpartner omab vajalikke oskusi ja omadusi, tagamaks osutatava audiitor-teenuse ühtlane kõrge tase.

KPMG Baltics OÜ-l on lubatud tegutseda avaliku huvi üksuseks oleva kliendi audiitorina maksimaalselt 10+10 aastat (kui 10 aasta järel on läbi viidud avalik hankemenetlus), millele peab järgnema vähemalt 4 aastane katkestus audiitor-teenuste osutamisel („jahtumisperiood“). KPMG Baltics OÜ on kehtestanud kohased toimivad protsessid audiitorühingu rotatsiooni jälgimiseks ja haldamiseks.

Pädevate töötajate värbamine, arendamine ja töövõttudesse määramine

Üks teenuse kvaliteedi võtmetegureid seisneb selles, et igal KPMG töötajal oleks kõrgekvaliteetse auditi tagamiseks vajalikud oskused ja kogemused, kirglikkus ja eesmärgitunnetus. Selleks on omakorda vajalik teha õigeid otsuseid ja omada toimivaid protsesse töötajate värbamisel, arendamisel, tasustamisel, edutamisel, motiveerimisel ning töövõttudesse kaasamisel.

Värbamine

KPMG Baltics OÜ on pühendunud suurepärase töökeskkonna ning töötamise kogemuse loomisele praeguste ja tulevaste töötajate jaoks. Soovime olla eelistatud tööandja, kelle juures meie inimesed saavad rakendada oma potentsiaali, tunnevad uhkust ning on motiveeritud andma endast parima.

Me võtame uusi töötajaid peamiselt värskete ülikoolilõpetajate hulgast, tehes andekaimate noorte leidmiseks koostööd Eesti parimate kõrgkoolide ja õppeasutustega. Ent iga aasta alustab meie juures tööd ka arvukalt kogenud erialaspetsialiste.

Tööle kandideerimine algab avalduse esitamisega ning põhjaliku valikuprotsessi raames kontrollitakse töölesoovijate tausta ja soovitusi, nende oskusi ja teadmisi hinnatakse intervjuu käigus, sageli läbivad nad ka psühhomeetrilised ja erialast võimekust mõõtvad testid. Erinevate konkreetsete tulevase tööga seotud kriteeriumide õiglane kaalumine tagab, et kandideerijate hulgast valitakse need, kelle võimekus ja oskused on sobivaimad, eeldamaks tulevases ametis edukalt hakkama saamist.

Läbipaistvusaruande perioodil liitus KPMG Baltics OÜ-ga üle 80 uue töötaja (eelmisel perioodil 60).

Kõrgema vastutusega ametitesse asuvate töötajatega viib eetika ja sõltumatuse eest vastutav partner või tema poolt määratud spetsialist läbi KPMG sõltumatuse nõudeid käsitleva vestluse. KPMG Baltics OÜ keeldub vastu võtmast uute töötajate endistele tööandjatele kuuluvat konfidentsiaalset teavet.

Töötajate areng ja enesetäiendamine

KPMG Baltics OÜ kasutab töötajate arengu toetamiseks avatud tulemusjuhtimise (*Open Performance Development*) raamistikku, mis tugineb tunnustatud *Everyone a Leader* kontseptsioonil ja sisaldab:

- ühtseid globaalsel tasandil kokku lepitud rollikaarte;
- arengu- ja tegevuseesmärkide kogumit;
- töötulemuste hindamise standardeid.

Avatud tulemusjuhtimine on ühendatud KPMG väärtustega ning see aitab seada ettevõtte vajadusi toetavaid individuaalseid ja kollektiivseid

eesmärke. Me teame, et oma teenuste kvaliteedi jätkuvaks parandamiseks on oluline ettevõtte-poolseid ootusi töötajatele jätkuvalt ja selgelt väljendada ning tasustamise ja edutamise otsustes lähtuda eelkõige neile ootustele vastamisest. Seetõttu on tulemusjuhtimise keskmes meie väärtused: areng ja täiustumine, usalduse suurendamine ning tõhus muutuste elluviimine.

Meie tulemusjuhtimise protsessi toetav digirakendus võimaldab siduda auditi kvaliteedinäitajad töötulemuste hindamise ja tulemus-tasude määramisega ning tagab ühtsete põhimõtete järgimise kogu KPMG globaalses organisatsioonis.

KPMG Baltics OÜ registreerib kõik olulised kvaliteedi- ja õigusaktidele vastavuse probleemid ning võtab neid arvesse kõigi partneri, direktori ja manageri ametitaseme töötajate töötulemuste hindamise ning tasustamis- ja edutamiseotsuste tegemisel. Hindamisotsuseid teevad töötajate tulemusjuhid ning vastavat rolli täitavad partnerid.

Kaasamise ja mitmekesisuse soodustamise tegevused

KPMG Baltics OÜ soodustab kõigiti kaasavat töö- ja juhtimiskultuuri. See võimaldab meil luua edukaid projekti- ja rakendustiime, millel on avar perspektiiv ning ulatuslik oskuste ja kogemuste pagas.

Lisainfo KPMG kaasamise ja mitmekesisuse soodustamise tegevuste kohta on kättesaadav [siin](#).

Tasustamine ja edutamine

Tasustamine

KPMG rakendatavad töötajate tasustamise ja edutamise põhimõtted tuginevad töö- ja palgaturu olukorrale ning on selged, lihtsad, mõõdetavad ning seotud tulemusjuhtimise protsessiga. See annab partneritele ja töötajatele selguse, mida neilt oodatakse ja milline on nende õigustatud vastuoetus. Töötulemuse ning tasu vahelise seose otsustamisel võetakse arvesse ka kogu sama taseme töötajate võrdlusgrupi töötulemusi.

Tulemustasude määramise otsustamisel võetakse lisaks individuaalsetele tulemustele arvesse ka ettevõtte ja töötaja ärivaldkonna tulemusi.

Küsime igal aastal anonüümse tagasisideküsitluse käigus töötajate hinnangut, kui tugevalt on seotud nende töö tulemuslikkus töötasuga ning arenguvajaduste ilmnedes oleme valmis sellele reageerima.

Edutamine

Töötulemuste hindamise tulemus mõjutab otseselt partnerite ja töötajate edutamise- ja tulemustasude otsuseid ning, negatiivsete tulemuste korral, ka nende töösuhte jätkumist KPMG-ga.

Partneriks edutamine

KPMG Baltics OÜ partneriks edutamise protsess on põhjalik ja konkreetne ning toimib samadel alustel Soome KPMG-ga. Partneri kandidaadi hindamisel osalevad vastava kogemuse ja väljaõppega juhtkonna liikmed. Partneriks saamise kriteeriumid on otseselt seotud meie pühendumisega kutsetegevuse kvaliteedile, usaldusväärsusele ning eelistatud tööandja kuvandile.

Töövõtu tiimide moodustamine

KPMG Baltics OÜ on kehtestanud põhimõtted, mida kasutatakse töövõtude juhtivpartnerite ja tiimi liikmete määramisel, võttes arvesse nende oskusi, asjakohast erialast ja valdkonna kogemust ning konkreetse töövõtu eripära. Töövõtu tiimide juhtide määramise eest vastutavad ärivaldkondade juhid. Selle juures tuleb arvesse võtta vastava juhi kogemust ning töövõtu juhtimiseks vajaliku ajaressursi olemasolu – arvestades töövõtu ulatust, keerukust ja riskiprofiili ning tiimi koosseisu.

Auditi töövõtude juhtivaudiitorid on kohustatud veenduma, et tiimi liikmetel tervikuna on olemas piisavad teadmised, oskused ja võimed s.h vajalik ajaressurs, et teostada ettevõtte kooskõlas KAM-i, kutsestandardite ning kohalduvate õigusaktide ja regulatsioonidega. Sellest tulenevalt võib olla vajalik kaasata erinevaid valdkonna eksperte nii Eesti kui teistest KPMG liikmesfirmadest või väljastpoolt KPMG võrgustikku.

Töövõtu tiimilt tervikuna eeldatavate oskuste ja võimekuste hindamisel võib juhtivaudiitor muuhulgas arvestada näiteks:

- sarnase iseloomu või keerukusega auditi töövõtude praktilist kogemust või oskust (koolitus ja/või töövõtus osalemine);
- kutsestandardite ning õigusaktide ja regulatsioonide nõuete teadmist;
- kohaseid tehnilisi oskusi s.h vajalikus ulatuses IT-oskused ning finantsarvestuse ja auditeerimise võimalikud spetsiifilised valdkonnad;
- kliendi tegevusvaldkonna mõistmist vajalikus ulatuses;
- suutlikkust rakendada kutsealast otsustust;
- KPMG Baltics OÜ kvaliteedikontrolli reeglite ja põhimõtete tundmist;
- sisemiste ja väliste kvaliteedikontrollide tulemusi.

Töötajate arvamustega arvestamine

KPMG Baltics OÜ palub igal aastal töötajatel osaleda sõltumatu osapoolte poolt läbi viidavas rahulolu ning pühendumuse uuringus Global People Survey (GPS), et saada tagasisidet töötajate tunnetest ja hinnangutest seoses tööga KPMG-s. GPS hindab töötajate pühendumust vastava arvnäitaja (Engagement Index) abil, ent samuti pühendumusega seonduvaid muid aspekte, mis võivad osundada nii tugevustele kui parandamisvõimalustele. Küsitluse tulemusi on võimalik analüüsida ärivaldkondade, vastajate ametitaseme, soo ning muudes kategooriates. GPS annab infot ka mitmete spetsiifiliste aspektide kohta, millel on teadaolevalt märkimisväärne mõju töötajate pühendumusele.

Uuringu tulemused annavad KPMG Baltics OÜ ja KPMG rahvusvahelisele juhtkonnale teavet ka töötajate hoiakutest auditi kvaliteedi, riski- ja kvaliteedijuhtimise, KPMG väärtuste, juhtkonna hoiakute ning eestvedamise kvaliteedi osas.

KPMG Baltics OÜ analüüsib tähelepanelikult GPS-i tulemusi, teavitab neist töötajaid ning võtab probleemvaldkondade ilmnemise korral

tarvitusele vajalikud meetmed. GPS-i tulemusi jagatakse KPMG globaalse organisatsiooni siseselt ning KPMG rahvusvahelise juhtkonnaga lepatakse kokku asjakohastes jätkutegevustes.

Pühendumine erialasele meisterlikkusele ning teenuse kvaliteedile

Igale KPMG Baltics OÜ töötajale on tagatud ametikohuste täitmiseks vajalik väljaõpe ja juhendaja tugi. See hõlmab võimalust konsulteerida või kaasata projektidesse nii meie endi eksperte kui metodoloogia ja kvaliteedi töörühma (Department of Professional Practice) liikmeid, kes on kogenud auditi-, aruandlus- ja riskijuhtimise eksperdid, kes koostavad muuhulgas ka erinevaid ettevõttesiseseid juhend- ja näidismaterjale. Olukordades, kus KPMG Baltics OÜ olemasolev ekspertteadmine on ebapiisav, saame küsida abi kogu KPMG rahvusvahelise võrgustiku tippspetsialistidelt.

Iga auditi valdkonna kliendiprojektides osalev töötaja peab omama vastava projekti jaoks vajalikke teadmisi ja töökogemust.

Elukestva õppe strateegia

Auditi valdkonna koolituse ja arenduse üleilmased ja piirkondlikud juhtrühmad määravad igaks aastaks prioriteetsed teemad nii läbi viidavate

kui välja töötatavate koolituste osas. Teadmiste arendamine hõlmab kontakt- ja digiõpet, nõustamist ja mentorlust.

Mentorlus ja töö kaudu õppimine

Õppimine KPMG-s ei piirdu ainult koolitustel osalemisega – töötajate käeulatuses on rikkalikud õpivõimalused s.h erinevad rolliprofiilile või koolitusplaanile vastavad digiõppe kursused ning coaching. Igal traditsioonilisel n.-ö klassiruumi õppekursusel õpitut aitab audiitoril hiljem oma töös rakendada tulemusjuhi tugi ja nõustamine.

Akrediteerimine ja tegevusload

Igalt KPMG Baltics OÜ erialaspetsialistilt nõutakse riigis kehtivate kutsealase litsentsi reeglite ning järjepideva täiendõppe kohustuse täitmist. KPMG Baltics OÜ on kehtestanud põhimõtted ja reeglid, mis võimaldavad neid nõudeid täita. Vastutame selle eest, et auditi töövõtude tiimides töötaval spetsialistidel on piisavad teadmised auditist, finantsarvestusest (s.h IFRS ja Eesti finantsaruandluse standard) ja ärivaldkonna eripärast.

Juurdepääs spetsialistide võrgustikule

KPMG Baltics OÜ töövõtude tiimidel on juurdepääs nii meie enda kui ka teiste KPMG liikmefirmade erialaekspertide võrgustikule. Igal erialaspetsialistil, kes on kaasatud auditi töövõtu

tiimi liikmeks, peavad olema oma rolli täitmiseks nõutavad oskused, võimed ja objektiivsus. Enne töövõtu alustamist läbivad sellised mitte-auditi eksperdid vajadusel väljaõppe auditi põhitõdest.

Erinevate erialaspetsialistide (näiteks IT-, maksunduse, sisekontrolli, varahalduse, kindlustuse või väärtuse hindamise valdkonna) kaasamise vajadust konkreetse auditi töövõtu kaalutakse osana auditi töövõtu alustamise või jätkamise hindamise protsessist.

Konsulterimise kultuur

KPMG toetab konsulterimist väärtustava kultuuri väljakujunemist, mis on auditi kvaliteedi oluline osa ning toetab võrgustiku ettevõtete sisemist otsuseprotsessi. KPMG Baltics OÜ edendab sisemist kultuuri, kus nõu küsimist ja konsulterimist nähakse tugevusena ning mis julgustab töötajaid keerulisi ja vaieldavaid küsimusi kolleegidega arutama.

Toetamaks auditi valdkonna töötajaid keeruliste ja vaieldavate küsimuste lahendamisel, oleme loonud tugistruktuuri oluliste auditi ja raamatupidamislike küsimuste (s.h töövõtuga seonduvate eriarvamuste lahendamise protseduurid) konsulterimiseks ja dokumenteerimiseks. Samuti on meil kohustuslikud *KPMG Global Q&RM* käsiraamatu konsulterimise nõuded teatavate asjaolude selgumise korral (näiteks kahtlus kliendi usaldusväärsuses).

Võrgustiku tugiressursid

Täiendavat tuge auditi ja finantsaruandluse küsimustes pakuvad kõigile KPMG liikmesfirmadele võrgustiku tugiressursid *Global Audit Methodology Group* (GAMG), *KPMG Global Solutions Group* (KGSG), *International Standards Group* (ISG) ja *PCAOB Standards Group* (PSG) vahendusel.

GAMG

Globaalne auditi metodoloogia grupp GAMG töötab välja ja arendab KPMG ühtset auditi metodoloogiat kooskõlas kohaste auditeerimisstandarditega (ISA, PCAOB, AICPA)

KGSG

KGSG tegutseb koostöös GAMG-ga, et toetada KPMG ettevõtteid koostöö, innovatsiooni ja tehnoloogia vallas, peamise fookusega alljärgnevatel teemadel:

- innovaatilised auditi võimekused, s.h tehnoloogilised rakendused ja töövahendid
- KPMG auditi platvormi Clara kasutuselevõtt
- KPMG auditi metodoloogia ja teadmiste täiendamine ja arendamine

Kolme regionaalse kompetentsikeskusega (Ameerika, Euroopa/Aafrika ja Aasia) KGSG ja GAMG tiimid koosnevad erineva taustaga (audit, IT, andmeteadused, matemaatika, statistika jpm) tippspetsialistidest ning on pühendunud KPMG auditi metoodika ning tõhusate ja kvaliteetsete auditite teostamiseks vajalike digitaalsete töövahendite loomisele, arendamisele ja täiendamisele.

ISG

ISG teeb koostööd KPMG finantsaruandluse (IFRS) ja auditeerimisstandardite (IAS) töörühmadega, et tagada IFRS-i ja auditeerimisstandardite nõuete tõlgenduste ühtlustamine KPMG liikmesfirmade jaoks, töötada välja vajalikke juhendmaterjale ning tuvastada võimalikke probleemvaldkondi.

PSG

PSG töörühm koosneb USA auditeerimisstandardi PCAOB valdkonna spetsialistidest, kes vastutavad KPMG ühtse lähenemise eest ning koostavad juhendmaterjale auditi projektide puhuks, kus rakendatakse nii rahvusvahelisi kui USA auditeerimisstandardeid.

KPMG Baltics OÜ metodoloogia ja kvaliteedi töörühm

Auditi töövõtu tiime nõustavad auditi ja finantsarvestuse küsimustes iga liikmesfirma metodoloogia ja kvaliteedi töörühm (Department of Professional Practice), kes nõustab proaktiivselt auditeid ja ülevaatuseid teostavaid töörühmi ning aitab vajadusel lahendada metodoloogilisi

erimeelsusi tiimi liikmete või tiimi ja ettevõtte sisese kvaliteedikontrolli vahel.

Metodoloogia ja kvaliteedi töörühma ülesannete hulka kuulub:

- Audiitorite nõustamine ja juhendamine raamatupidamislikes ja auditi tehnilistes küsimustes;
- KPMG auditi juhendmaterjalides ettenähtud auditi kvaliteedi kontrolliprotseduuride teostamine
- Raamatupidamislike ja/või auditi tehniliste probleemide tuvastamisele kaasa aitamine auditi või ülevaatuse käigus ning tekkinud küsimuste lahendamise toetamine
- Enda teadmiste pidev suurendamine kohalduva finantsaruandluse raamistiku ja auditeerimisstandardite uute tõlgenduste ja täienduste osas ning nende rakendamisega seonduvate koolitus- ja juhendmaterjalide koostamine ning täiendamine
- Vajadusel konsulteerimine KPMG võrgustiku IFRS-i ja auditeerimisstandardite kompetentsikeskusega *International Standards Group*.

KPMG Baltics OÜ metodoloogia ja kvaliteedi töörühm tegutseb koostöös Põhjamaade metodoloogia ja kvaliteedi töörühmaga (Nordic DPP), kelle poolt antud juhised ja soovitused kehtivad ka KPMG Baltics OÜ auditi osakonnale ning kellega tuleb selleks vajalikel puhkudel konsulteerida.

Ärivaldkonna ja tööstusharu teadmised

Kliendi äritegevuse ja tegevusvaldkonna toimimise mõistmine on auditi kvaliteedi tagamisel võtmetähtsusega.

KPMG on nimetanud olulisemate majandusharude globaalsed auditi juhtiveksperdid, kes aitavad koguda ja liikmesfirmadele teatavaks teha vastavate valdkondade asjakohast infot, nagu näiteks majandusharu ettevõtetele rakendatavad asjakohased auditi protseduurid, spetsiifilised riskihindamise ja arvestusvaldkonna protsessid jne.

Tulemuslik ja tõhus audit

Sama oluline kui auditi lõpptulemus on ka see, kuidas auditit tehakse. KPMG Baltics OÜ töö-

tajatelt ja partneritelt oodatakse konkreetseid hoiakuid ning selgete põhimõtete ja reeglite järgimist, et tagada auditi tõhusus ning tulemuslikkus.

Arendamine, juhendamine ja järelvalve

Teame, et tiipilisemal oskuste väljakujunemine nõuab aega ja erinevaid kogemusi. KPMG Baltics OÜ investeerib oma töötajate oskuste ja võimete arendamisse, vähimagi järelleandmiseta kvaliteedis, arendades kestva õppimise keskkonda ning juhendamiskultuuri.

Kogu auditi töövõtu protsessi jooksul kestab pidev töötajate arendamine, juhendamine ja järelvalve hõlmab:

- töövõtupartneri osalemist töövõtu planeerimise aruteludel;
- auditi töövõtu edenemise jälgimist;
- töövõtu tiimi eri liikmete oskuste ja võimete hindamist, sealhulgas ajaressursi piisavus, ülesannete ja juhiste mõistmine ning tööde teostamise vastavus algselt kavandatule;
- töövõtu tiimi liikmete toetamist auditi käigus tekkivate oluliste küsimuste lahendamisel ja vajadusel algse lähenemisviisi asjakohast muutmist;
- kogenumate tiimi liikmetega konsulteerimist vajavate teemade identifitseerimist töövõtu vältel.

Tõhusa juhendamise ja järelevalve võtmeteguriks on teostatavate tööde õigeaegne ülevaatus, mis tagab, et võimalikud olulised küsimused tuvastatakse kiiresti ning käsitletakse ja lahendatakse viivitusteta.

Töövõtu kvaliteedikontrolli (EQC) ülevaatajate õigeaegne kaasamine

Töövõtu kvaliteedikontroll on KPMG auditi kvaliteediraamisiku oluliseks osaks. EQC ülevaataja tuleb määrata börsiettevõtete ja avaliku huvi üksuste auditi töövõttudele s.h võimalike vahearuannete ülevaatused, samuti teistele riskijuhtimise partneri või auditi valdkonna juhi poolt määratud keerukamatele või kõrgema riskiga töövõttudele.

Töövõtu kvaliteedikontrolli tulemuseks on piisav veendumus, et töövõtu meeskond on asjakohaselt esile toonud olulised riskid (s.h pettuse riskid) ning nendele vastamiseks kavandanud ja ellu viinud kohased auditi protseduurid.

EQC ülevaataja määrab töövõttudele riskijuhtimise juhtivpartner (RMP). EQC ülevaatajal peab konkreetse töövõtu kvaliteedikontrolli läbiviimiseks olema asjakohane väljaõpe, kogemus ja akrediteering. Reeglina on ülevaatajaks kas auditi partner või võrdväärse kogemuse, oskusteabe ning isikliku autoriteediga juhtivaudiitor. EQC ülevaataja peab olema sõltumatu nii auditi tiimist kui kliendist ja omama piisavat kogemust ning teadmisi töövõtu tiimi kriitilisemate otsuste ning finantsaruannete asjakohasuse ausaks ja objektiivseks läbivaatamiseks.

Ehkki lõplik vastutus finantsaruandluse ja auditeerimisega seotud küsimuste lahendamise eest auditi töövõtu käigus on juhtivaudiitoril, kohustame ka EQC ülevaatajat veenduma, et kõik tõstatatud olulised küsimused on lahendatud enne kui auditi saab lugeda lõpetatuks.

EQC ülevaatus viiakse läbi alati enne audiitori aruande väljastamist ning see hõlmab alati vähemalt:

- töövõtumeeskonna oluliste otsuste ja järeldustega seotud dokumentatsiooni ülevaatus ja hindamist;
- finantsaruannete ja audiitori aruande projekti ülevaatus;

- audiitori aruande koostamisel tehtud järelduste hindamist ja aruande sisulise asjakohasuse kaalumist.

KPMG Baltics OÜ soovib jätkuvalt tõhustada EQC ülevaataja rolli auditites, kuna see on meie jaoks üks auditi kvaliteedikontrolli süsteemi olulistest osadest. Selle eesmärgi saavutamiseks oleme astunud muuhulgas järgmisi samme:

- parima praktika väljaandmine, keskendudes ülevaatajate kompetentsidele ja võimalustele ning EQC ülevaatajatele pakutavale pidevale toetusele
- spetsiifiliste protseduuride kaasamine KPMG auditi töövoogudesse, et hõlbustada tõhusat ülevaatamist
- EQC ülevaatajate tunnustamise, määramise ja arendamisega seotud poliitikate rakendamine, samuti nende kaasamise laadi, ajatuse ja ulatuse jälgimine ning hindamine.

Audiitori aruanne

Auditeerimisstandardid ja Audiitortegevuse seadus ja sellega kaasnevad õigusaktid määravad olulises osas audiitorite aruande vormi ja sisu, mis sisaldab arvamust kliendi raamatupidamise aastaaruande õiglase esituse osas kõigis olulistes aspektides. Audiitori aruanded koostatakse läbiviidud auditi protseduuridele tuginedes kogunud juhtivaudiitorite poolt.

Audiitori aruande ettevalmistamisel on juhtivaudiitorite käsutuses ulatuslikud juhendmaterjalid ning tehniline tugi DPP poolt, juhaks kui audiitori aruandes tuleb kasutajatele esitada olulisi asjaolusid, näiteks märkusega otsuse andmine või „asjaolu rõhutamine” või „muu asjaolu” lõikude lisandumine, samuti peamiste auditi asjaolude võimalik esitamise vajadus.

Avatud ja aus kliendisuhtlus

Vastastikune teabe jagamine nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, sealhulgas ka auditi komitee liikmetega, on kvaliteetse auditi võtmetegur ning teenuste osutamise ja aruandluse üks põhiaspekte.

KPMG Baltics OÜ mõistab kui oluline on hoida kliendi juhtimisvastutusega isikuid kursis auditi

käigus tekkivate probleemidega ning kuulata ja mõista nende seisukohti. Selle tagamiseks esitame auditi vältel vahetuvõtteid ja ülevaateid, kohtume juhtkonna liikmetega, osaleme auditikomiteede koosolekutel ning, kui see on asjakohane, teavitame mitteformaalse suhtluse käigus juhtkonna ja auditikomitee liikmeid.

Meie suhtlus auditikomiteedega hõlmab:

- ülevaadet auditi kavandatud ulatusest ja ajastusest, s.h tuvastatud olulistest riskidest teavitamine
- auditi olulistest leidudest teavitamine, s.h võimalikud puudused kontrollisüsteemides ja auditi väärkajastamised
- iga-aastast kirjalikku teavitust, milles kinnitame, et töövõtumeeskond ja KPMG Baltics OÜ on täitnud asjakohaseid sõltumatuse nõudeid; kirjeldame neid suhteid KPMG Baltics OÜ ja auditikliendi vahel, mida meie professionaalsel hinnangul võib põhjendatult arvata sõltumatust ohustavaks; ning (kui asjakohane) esitleme kaitsemeetmeid, mida oleme rakendanud tuvastatud sõltumatuse ohtude kõrvaldamiseks (või vastuvõetava tasemeni vähendamiseks).

Tagame, et selline suhtlus on vastavuses kutsestandardite nõuetega.

Kliendi teabe konfidentsiaalsus, infoturve ja salastatus

Kliendiandmete konfidentsiaalsuse tagamise olulisust meie jaoks demonstreerib KPMG Baltics OÜ eetikakoodeks, meie vastav koolitusprogramm ning korduvad individuaalsed kinnitused, mille kõik meie auditi valdkonna töötajad peavad igal aastal andma.

Oleme kehtestanud sisekorra auditi dokumentatsiooni ning muude töövõtuga seotud töendusmaterjalide säilitamiseks, mis on kooskõlas IESBA nõuete ja muude seaduste, standardite ja reeglitega.

Infoturbe tagamiseks oleme vastu võtnud konkreetse sisereeglid, mis katavad selle avara teemadevaldkonna erinevaid aspekte. Isikuandmete kaitse on tagatud asjakohaste reeglite ja põhimõtetega, mis reguleerivad isikuandmete

töötlemist ning isikuandmete töötaja erinevate kohustuste täitmist. Iga KPMG Baltics OÜ töötaja peab läbima vastavateemalise koolituse.

Pühendumine pidevale täiustumisele

KPMG on võtnud endale kohustuse püüelda auditi kvaliteedi, tõhususe ja stabiilsuse jätkuva paranemise poole. Töövõtude teostamisse integreeritud kvaliteedi- ja vastavuskontrolli programmid aitavad liikmesfirmadel märgata kvaliteedi täiustamise võimalusi, analüüsida vajaka jäämiste algpõhjusi ning töötada välja ja viia ellu vajalikke tegevuskavasid, seda nii üksikute auditi töövõtude kui ka kogu liikmesfirma kvaliteedikontrolli süsteemi jaoks.

Kvaliteedi- ja vastavuskontrolli programmid on kogu KPMG liikmesfirmade võrgustikus ühtsed s.h testimise ja aruandluse olemus ja ulatus ning neid teostatakse globaalse KPMG organisatsiooni järelevalve all. KPMG Baltics OÜ võrdleb sisemise kvaliteedikontrolli programmi tulemusi väliste järelevalveasutuste poolt läbi viidud kontrollide tulemustega ning võtab vajadusel kasutusele kohaseid meetmeid.

Ettevõttesisene järelevalve ja vastavusprogrammid

KPMG Baltics OÜ ettevõttesisene kvaliteedikontroll hindab:

- töövõtude teostamise vastavust kehtivatele standarditele, seadustele ja õigusaktidele ning *KPMG International*'i põhimõtetele ja protseduuridele;
- KPMG Baltics OÜ vastavust *KPMG International*'i reeglitele ja põhimõtetele ning olulisemate kvaliteedikontrolli põhimõtete ja protseduuride asjakohasust, piisavust ja tõhusust.

Sisemine kvaliteedi järelevalve programm aitab ka hinnata, kas meie kvaliteedikontrolli süsteem on sobiva ülesehitusega, tulemuslikult ellu viidud ning toimib tõhusalt. See sisaldab:

- kvaliteedi tagamise ülevaatus(QPR) ja riskinõuetele vastavuse programmi (RCP), mida teostatakse igal aastal auditi, maksunõusta-

mise ja ärinõustamise teenuseliinides; ning

- kogu ettevõtet hõlmavat globaalset vastavuskontrolli (GCR), mille sagedus sõltub tuvastatud riskitasemest.

Järelevalve tulemused ja soovitusel parandusteks edastatakse ettevõttesiseselt ning KPMG kohaliku, piirkondliku ja globaalse tasandi vastutajad võtavad probleemide lahendamiseks ette vajalikud sammud.

Auditi kvaliteedi tagamise ülevaatused (QPR)

Kvaliteedi tagamise ülevaatus programmi käigus hinnatakse liikmesfirma auditi töövõttu-

de kvaliteeti ning tuvastatakse võimalusi selle parandamiseks.

Riskipõhine lähenemisviis

Igat töövõttude juhtimise eest vastutavat audiitorit hinnatakse vähemalt korra kolme aasta jooksul. Töövõttud valitakse kontrollimiseks riskipõhist lähenemist kasutades.

KPMG Baltics OÜ teostab iga-aastast QPR programmi kooskõlas *KPMG International*'i QPR programmi juhistega. Kontrolli viiakse läbi KPMG Baltics OÜ tasandil ja järelevalvet teostatakse regionaalselt ja globaalselt. Liikmesfirma auditi QPR programmi juhib kogenud, liikmesfirmast sõltumatu, ülevaatuse juht.

Ülevaatuse läbiviijate valimine, ettevalmistamine ja teostus

Ülevaatuse tiimi liikmed valitakse kindlate kriteeriumide alusel. Igas tiimis on kogenud ülevaatuse üldjuht, kes on ülevaatuse objektiks olevast liikmesfirmast sõltumatu.

Kõik ülevaatuse meeskondade liikmed ja nende üle järelevalvet tegevad isikud peavad eelnevalt läbima juhendamise, mis aitab suunata ülevaatuse fookuse audiitorite järelevalve korraldajate poolt osundatud teemadele ning rõhutab kohustust olla ülevaatajatena vähemalt sama põhjalikud ja ranged kui ettevõttevälised ülevaatajad.

Auditi QPR poolt antav hinnang

Töövõttudele ja liikmesfirma auditiosakonna toimimisele antakse hinnang ühtsete kriteeriumide alusel.

Ülevaatuse objektiks olevatele auditi töövõttudele antakse hinne skaalal „rahuldav“ - „vajab täiustamist“ - „mitterahuldav“.

Tulemusest teavitamine

QPR programmi tulemustest teavitatakse liikmesfirma töötajaid elektrooniliste teavituskanalite kaudu, ettevõtte infopäevadel ja valdkonna koosolekutel ja neid võetakse arvesse ettevõttesiseste koolitusvahendite loomisel.

Probleemsed valdkonnad jäävad vaatluse alla ka tulevastes kontrolliprogrammides, et hinnata järjepideva täiustamise tulemuslikkust ja ulatust.

Mitut riiki hõlmavatele auditi töövõttudele antud alla „rahuldava“ hinnangust teavitatakse vastava töövõtu juhtivaudiitoreid. Täiendavalt teavitatakse ettevõtete grupi emaettevõtte või peakontori auditi juhtivaudiitorit, kui nende kliendigruppi kuuluva tütar- või sidusettevõtte auditi töövõtu kontrollimisel QPR käigus tuvastatakse märkimisväärsed auditi kvaliteedi probleemid.

Riskinõuetele vastavuse programm (RCP)

KPMG International on loonud ja rakendab kvaliteedikontrolli reegleid ja põhimõtteid, mis kohalduvad kõikidele liikmesfirmadele. Need reeglid ja põhimõtted ning nendega seotud tegevused sisaldavad kõiki rahvusvahelise kvaliteedikontrolli standardi ISQC1 nõudeid. Iga-aastase RCP käigus viime läbi põhjaliku ülevaatuse, mis hõlmab kvaliteedikontrolli mehhanismide ja -protseduuride dokumenteerimist, nendega seotud vastavuskontrollide teostamist ning teavitamist erisustest, tegevuskavadest ja tehtud järeldustest.

Riskinõuetele vastavuse programmi eesmärgid on:

- dokumenteerida, hinnata ja seirata KPMG Baltics OÜ kvaliteedikontrolli süsteemi vastavuse ulatust KPMG globaalsete kvaliteedi- ja riskijuhtimise põhimõtete ning kutse-teenuste osutamist reguleerivate seaduste ja õigusaktide peamiste nõuetega;
- anda KPMG Baltics OÜ-le võimalus hinnata enda ja oma töötajate vastavust asjakohastele kutsealastele standarditele ning kohalduvatele seaduste ja õigusaktide nõuetele.

Puudujääkide avastamisel on meil kohustus töötada välja kohased tegevuskavad ning jälgida iga konkreetse meetme elluviimist.

Globaalse vastavuskontrolli (GCR) programm

Igas KPMG liikmesfirmas teostatakse vähemalt kord kolme aasta jooksul globaalne vastavuskontroll, mille viib läbi liikmesfirmast sõltumatu *KPMG International*'i GCR töögrupp.

Vastavuskontrolli läbi viiv tiim on sõltumatu, objektiivne ning omab põhjalikke teadmisi KPMG globaalsete kvaliteedi- ja riskijuhtimise reeglite kohta. GCR hindab kontrolli käigus vastavust

KPMG International kordade ja põhimõtetega ning annab soovitusi teistes liikmesfirmades kasutusel olevate praktikate kohta. GCR annab sõltumatu hinnangu liikmesfirma:

- pühendumusele (s.h juhtkonna hoiak) kvaliteedi- ja riskijuhtimisele ning sellele, mil määral organisatsiooni struktuur, juhtimine ja eraldatud ressursid seda pühendumist toetavad;
- vastavusele KPMG reeglitele ja põhimõtetele; ning
- kohaliku riskinõuetele vastavuse programmi rakendamise järjekindlusele.

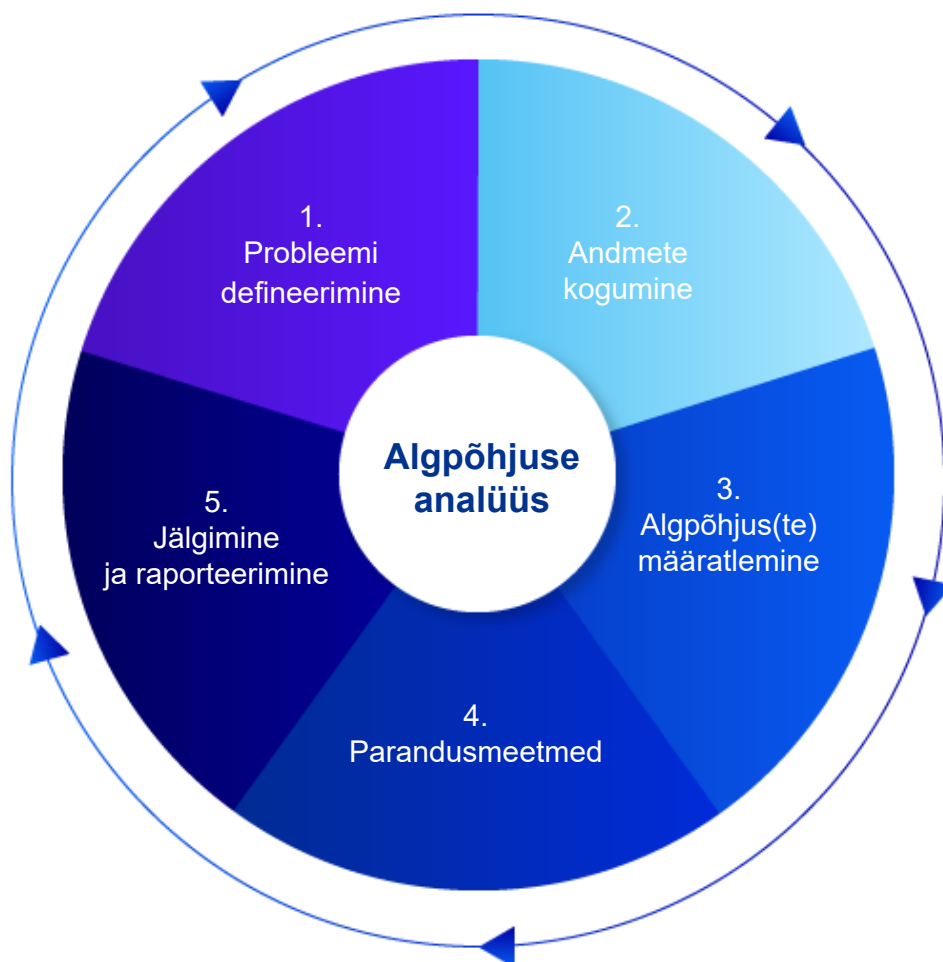
Kui GCR tulemusena on tuvastatud mittevastavusi või tähelepanekuid, koostab KPMG Baltics OÜ nende lahendamiseks kohased tegevuskavad. Tegevuskava elluviimist jälgib GCR tiim ning selle tulemustest teavitatakse KPMG globaalset kvaliteedi- ja riskijuhtimise järelevalvegrupp

(GO&RMSG) ning vajadusel ka KPMG Internationali ja piirkondlikku juhtimistasandit, et tagada liikmesfirma poolsete vajalike meetmete õigeaegne elluviimine.

Algpõhjuse analüüs

Auditi kvaliteedi järjepidevaks täiustamiseks on oluline välja tuua ja järgida parimaid tegevuspraktikaid ning leida lahendused tuvastatud nõrkustele auditi kvaliteedis, hoides ära ka nende kordumist. Selleks viime läbi algpõhjuse analüüsi (*root cause analysis*), mis põhineb KPMG globaalsel algpõhjuse analüüsi viie sammu meetodil, mis on alljärgnev:

Iga KPMG liikmesfirma on kohustatud tuvastatud auditi kvaliteedi tähelepanekute osas viima läbi algpõhjuse analüüsi ning selle käigus andmeid analüüsima ja välja töötama kohased parandusmeetmed.

KPMG Baltics OÜ auditivaldkonna juht vastutab algpõhjuste analüüsides tulenevate tegevuskavade väljatöötamise ja elluviimise eest s.h vastutajate määramine. Tegevuskavade elluviimist kontrollib riskijuhtimise partner.

Täiustamise tegevusplaanid

Globaalsel tasandil jälgib kvaliteedikontrollide tulemusi *KPMG International* (oma töörühmade GAQSC ja GQ&RMSG kaudu), mille käigus teostatakse ka liikmesfirmade algpõhjuste ning tegevusplaanide analüüsi ning vajadusel kogu võrgustikku hõlmavate tegevusplaanide välja töötamist.

Senised *KPMG International* poolt välja töötatud globaalsed tegevusplaanid on sihitud sisemise kultuuri ja käitumisharjumuste muutmisele üle kogu KPMG võrgustiku ning suurema ühtsuse saavutamisele töövõtude teostamise põhimõtete järgimisel projektitiimide poolt. Need tegevusplaanid on ellu viidud täiendavate koolitusprogrammide, juhendmaterjalide ja töövahendite loomise kaudu, mis toetavad ühtseid tegevuspõhimõtteid, jagatud arusaama põhiväärtuste osas ning parimate praktikate jagamist kogu KPMG võrgustikus.

Dialoog väliste osapooltega

Järelevalveorganid

Eestis teostab vastavalt audiitortegevuse seadusele riiklikku järelevalvet audiitorühingute üle Audiitorkogu organ Audiitortegevuse järelevalve nõukogu (AJN). Avaliku huvi üksusega kliendilepingu sõlminud audiitorettevõtja üle teostatakse korralist kvaliteedikontrolli vähemalt iga kolme aasta tagant.

AJN-i poolt läbiviidud kvaliteedikontrollide käigus ei ole tuvastatud puudusi, millest lähtuks oluline

mõju meie teostatavate auditite kvaliteedile. Kvaliteedikontrolli käigus tehtud tähelepanekud ja soovitusel on meie poolt hoolikalt läbi analüüsitud ning kohased tegevused sisekordade ja tegevuspõhimõtete täiendamiseks on vajalikus ulatuses ellu viidud.

KPMG International on aktiivses kahepoolses suhtluses järelevalveorganisatsioonide rahvusvahelise ühendusega *International Forum of Independent Audit Regulators* (IFIAR), et vahetada seisukohti KPMG võrgustiku ettevõtete auditi kvaliteedikontrollide tähelepanekute ning neile vastavate meetmete kujundamise suhtes. Euroopas teeme aktiivset koostööd ka Euroopa järelevalveasutuste ühendusega *Committee of European Auditing Oversight Bodies* (CEAOB) — endise nimega *European Audit Inspection Group* (EAIG).

Klientide tagasiside

Me küsime proaktiivselt klientidelt tagasisidet, kui rahul nad meie osutavate teenustega on, seda nii isiklike vestluste kui sõltumatute osapoolte poolt läbi viidavate küsitluste käigus. Püüame saadud tagasisidet igakülgsest arvestada ning võimalusel teha selle põhjal klientide vajadustele vastamiseks nobedaid muudatusi töövõtu või ettevõtte praktikate tasandil.

Kaebuste käsitlemine

KPMG Baltics OÜ on välja töötanud põhjaliku protseduuri töövõtude kvaliteeti puudutavate kliendikaebuste käsitlemiseks.

Muu hulgas kontrollitakse selle tegevuse käigus kaebusaluse kliendisuhte eest vastutava partneri teisi töövõtte ning selgitatakse välja, kes vastutab konkreetse kaebuse lahendamise eest. Enamikel juhtudel juhib kliendikaebustega tegelemist riskijuhtimise partner.

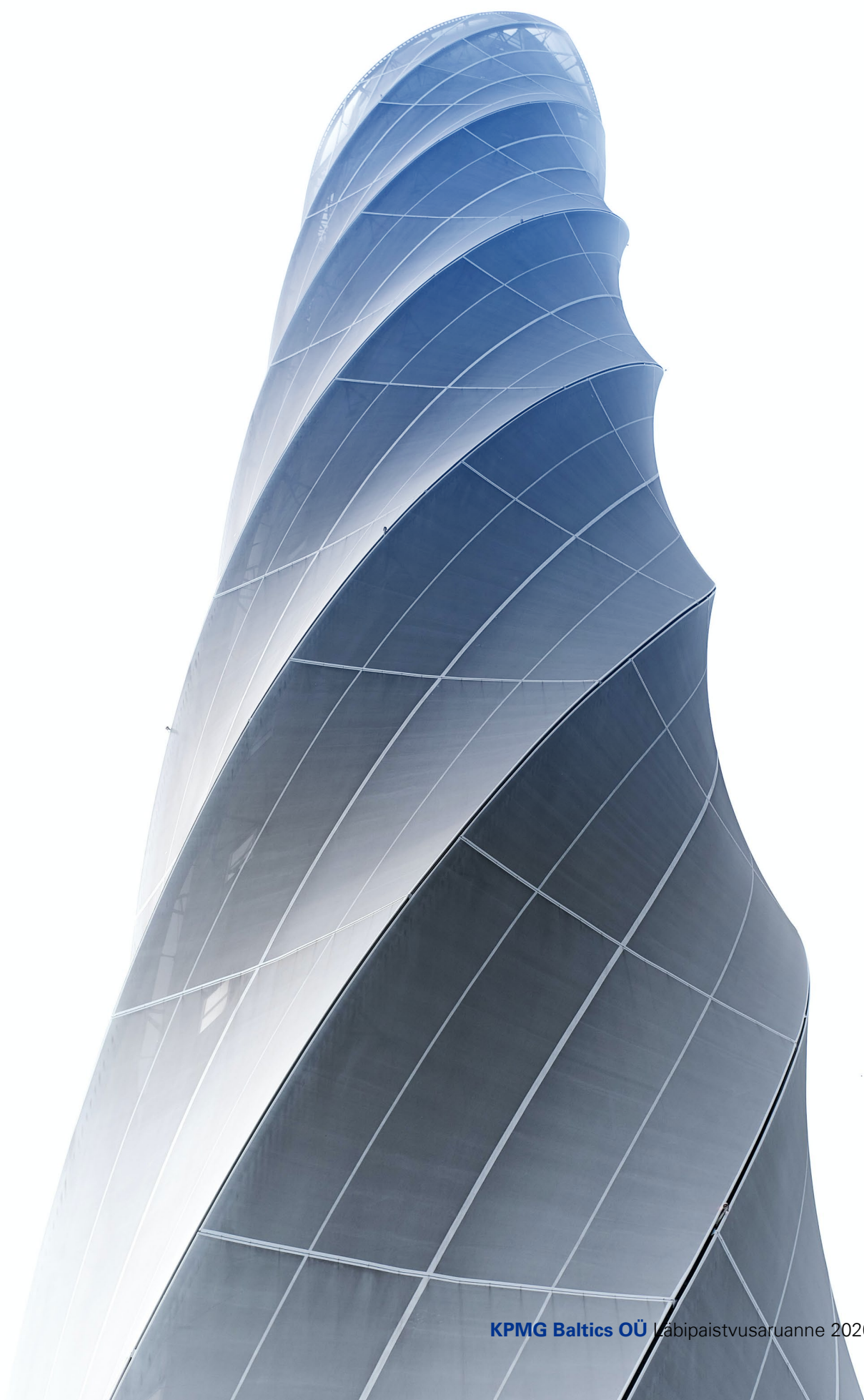
Finantsandmed

KPMG Baltics OÜ müügitulu jaotus läbipaistvusaruande perioodil:

Teenused	Rahaline maht (EUR)
Kogu müügitulu	9 386 566
s.h audiitorteenused:	4 968 401
s.h kindlustandvad töövõtud	4 561 480
s.h audit	4 003 087
s.h ülevaatus	248 488
s.h muud kindlustandvad audiitorteenused	309 905
s.h seonduvad teenused	406 921
Muu äritegevus	4 418 165
s.h nõustamine	4 418 165
s.h muu nõustamine	

KPMG Baltics OÜ majandusaasta (1. oktoober – 30. september) on erinev läbipaistvusaruande perioodist. Täpsed finantsandmed on kättesaadavad majandusaasta aruannetest.

	Rahaline maht (EUR)
Avaliku huvi üksuste ja sellisesse kontserni kuuluvate üksuste, mille emaettevõtja on AHÜ, raamatupidamise aruannete ja konsolideeritud raamatupidamise aruannete kohustuslik audit	1 037 672
Muude üksuste majandusaasta raamatupidamise aruannete ja konsolideeritud raamatupidamise aruannete kohustuslik audit	2 965 415
Audiitorühingu poolt auditeeritud üksustele lubatud auditivälised teenused	673 758
Muudele üksustele osutatud auditivälised teenused	3 292 351
Muud, eelnevate kategooriatega hõlmamata teenused	1 417 3700
Kogu müügitulu	9 386 566

Partnerite tasustamine

KPMG Baltics OÜ partnereid tasustatakse vabatahtlikust sihtotstarbelisest reservist. Seeniorpartner teostab järelevalvet kasumi jaotamise üle partnerite vahel, et tagada järjekindlus kasumi jaotamisel ning tagada, et tasustamisel lähtutakse eesmärkidest, mis on igale partnerile seatud lähtuvalt tema rollist ettevõttes. Eesmärgid seatakse sellistes valdkondades nagu töö kvaliteet, klienditeenuse osutamine, äritulu ja tasuvuse kasv, juhtimine ning ettevõtte väärtuste elluviimine. Auditipartneri tasu määramisel ei võeta arvesse tema auditiklientidele osutatavate

auditiväliste teenuste osutamist. Seeniorpartner annab KPMG Baltics OÜ partneritele makstud tasude kohta aru KPMG Soome juhatuse esimehele.

Makstavate tasude suurus sõltub teenitud kasumist, mille jaotamisel lähtutakse:

- seatud eesmärkide täitmisest
- teenitud kasumist
- aasta jooksul võetud vastutusest

KPMG võrgustiku kirjeldus

Õiguslik struktuur

KPMG võrgustiku liikmed on Šveitsi ühinguga *KPMG International Cooperative (KPMG International)* lepinguliselt seotud sõltumatud ettevõtjad. *KPMG International* on Šveitsi seaduste alusel asutatud juriidiline isik (*Swiss Cooperative*).

Rohkem teavet KPMG võrgustiku õigusliku struktuuri kohta leiate *KPMG International* läbipaistvusaruande [KPMG International Transparency Report](#).

KPMG International majandustegevus on suunatud kõigi KPMG võrgustiku liikmesfirmade toetamiseks, ent ei osuta ise klientidele kutseteenuseid. Klientidele osutavad teenuseid üksnes KPMG liikmesfirmad.

Üks *KPMG International*'i põhieesmärgi on aidata liikmesfirmadel klientidele osutada kõrgekvaliteetsi auditi-, maksu- ja nõustamisteenuseid. Nii näiteks kehtestab *KPMG International* liikmesfirmade ühtsed põhimõtted, teenuste osutamise ja käitumisstandardid ning toetab nende järgimist, samuti kaitseb ja edendab KPMG nime ja kaubamärgi kasutamist.

KPMG International on kõigist liikmesfirmadest juriidiliselt eraldiseisev majandusüksus. *KPMG International* ja selle liikmesfirmad ei kujuta endast ei globaalset seltsingut, ühisettevõtet ega omavahelist seltsingut. Ühelgi liikmesfirmal ei ole õigust kohustada *KPMG International*'i ega mõnda tema liikmesfirmat võtma kolmandate isikute ees kohustusi või end nendega siduma, samuti ei ole *KPMG International*il õigust ühelegi liikmesfirmale kohustusi võtta või teda siduda.

KPMG võrgustiku liikmeks olevad audiitorühingud ning loetelu Euroopa Liidu ja EEA riikidest, kus nad on kvalifitseeritud audiitorteenuseid osutama või kus on nende registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht, on esitatud [siin](#).

KPMG võrgustiku liikmesfirmadest audiitorühingute kogukäive Euroopa liidu ja EEA riikides 30. septembril 2020 lõppenud majandusaastal oli 2,8 miljardit eurot. Täpsem info ja arvestusmetoodika on esitatatud *KPMG International läbipaistvusaruande* lisas 1.

Liikmesfirmade kohustused ja vastutus

Vastavalt iga KPMG ettevõtte võrgustiku liikmelepingule, peab liikmesfirma olema vastavuses KPMG International tegevuspõhimõtete ja reeglite s.h sisemiste kvaliteedistandarditega, mis sätestavad ettevõtte juhtimise ning teenuste osutamise aluspõhimõtted. See hõlmab ka kohustust omada organisatsioonistruktuuri, mis tagab jätkusuutliku ja stabiilse äritegevuse ning võimaldab järgida KPMG globaalseid ja regionaalseid strateegiaid, jagada vajadusel oma ressursse teiste liikmesfirmadega, teenindada rahvusvahelisi kliente, juhtida riske ning kasutada KPMG töövahendeid ja -meetodeid.

Iga KPMG võrgustiku liikmesfirma vastutab iseseisvalt äriühingu juhtimisotsuste ning teenuste kvaliteedi eest.

Kõik KPMG ettevõtted kohustuvad pühenduma KPMG ühistele väärtustele.

KPMG International'i tegevust rahastatakse liikmesfirmade poolt makstavatest liikme maksudest, mille suuruse määramise põhimõtted sätestatakse KPMG võrgustiku juhatuse (*Global Board*) poolt ning neid kohaldatakse liikmesfirmadele järjepidevalt.

KPMG võrgustiku liikme staatus ning (all-) litsents võidakse tühistada, kui ettevõtte ei järgi *KPMG International*'i kehtestatud põhimõtteid, eeskirju või reegleid või neist tulenevaid kohustusi.

Kutsealane vastutuskindlustus

Kutsealase hooletuse põhjal esitatud kahjunõuete katmiseks on sõlmitud vastutuskindlustuse leping. Vastutuskindluste kaitse kehtib ülemaailmselt kõigis riikides ning on sisuliselt sõlmitud allutatud kindlustuslepinguna, mis on avatud kõigile KPMG liikmesfirmadele.

KPMG Baltics OÜ on lisaks KPMG globaalsele kindlustuslepingule sõlminud ka audiitori kutsetegevuse vastutuskindlustuse lepingu Eestis registreeritud kindlustusseltsiga.

Juhtimisstruktuur

KPMG International juhtorganiteks on globaalne nõukogu (*Global Council*), globaalne juhatus (*Global Board*) ja globaalne juhtrühm (*Global Management Team*).

Täpsemat teavet *KPMG International*'i juhtimisstruktuuri kohta leiate *KPMG International*'i läbipaistvusaruandest.

Kvaliteedi- ja riskijuhtimise piirkonnajuhid

Globaalne kvaliteedi-, riski- ja vastavuse tagamise juht määrab ametisse kvaliteedi- ja riskijuhtimise piirkonnajuhid, kelle ülesandeks on liikmesfirmade kvaliteedi- ja riskijuhtimise tulemuslikkuse hindamine, s.h liikmesfirma ja võrgustiku jaoks oluliste riskide tuvastamine ja maandamine. Piirkonnajuhid annavad aru oma tegevusest, sealhulgas liikmesfirmades avastatud olulised puudused ja nende kõrvaldamiseks kasutusele võetud meetmed, KPMG globaalse kvaliteedi- ja riskijuhtimise (GQ & RM) juht- rühmale. Kvaliteedi- ja riskijuhtimise piirkonnajuhtide eesmärgiks on:

- toetada GQ & RM liidreid liikmesfirmade kvaliteedi- ja riskiprogrammide elluviimise jälgimisel,
- vajadusel aidata koostöös GQ & RM liidrite ning *KPMG International Office of General Counsel* liikmetega lahendada olulisi esilekerkinud probleeme seoses õiguslike ja KPMG kaubamärki puudutavate riskidega
- toetada liikmesfirmasid oluliste auditi kvaliteedi probleemide vastavusmeetmete rakendamise efektiivsuse jälgimisel, sealhulgas algpõhjuste analüüsi teostamine.

KPMG Baltics OÜ juhatuse kinnitus

Läbipaistvusaruandes kirjeldatud KPMG Baltics OÜ riskijuhtimise ning sise- ja kvaliteedikontrolli süsteemi aluseks olevate meetmete ja protseduuride peavad andma põhjendatud kindlustunde, et meie poolt teostatavad auditi töövõtted on kooskõlas kõigi asjakohaste seaduste ja õigusaktidega. Mõistagi ei saa ükski süsteem anda absoluutset kindlustunnet selle kohta, et mittevastavuste esinemine oleks täielikult välditud või koheselt avastatud.

KPMG Baltics OÜ juhatus on läbipaistvusaruande koostamise käigus hinnanud

- aruandes kirjeldatud riskijuhtimise ning sise- ja kvaliteedikontrolli süsteeme ja nende toimimist;
- seadustele vastavuse kontrolli meetmete (sh KPMG globaalsete süsteemide ja ettevõttesiseste programmide) rakendamise käigus tehtud tähelepanekuid ning
- järelevalve kontrollide ja neile järgnevate jätkutegevuste ja/või parandusmeetmete rakendamise käigus tehtud tähelepanekuid.

Tuginedes eelnimetatule kinnitab KPMG Baltics OÜ juhatus põhjendatud kindlustundega, et läbipaistvusaruande perioodil toimusid ettevõtte riskijuhtimise ning sise- ja kvaliteedikontrolli süsteemid tõhusalt.

Läbipaistvusaruande perioodi käsitlev ettevõttesisene ülevaatus tuvastas, et KPMG Baltics OÜ järgis sel perioodil sõltumatuse nõudeid, rakendas vajalikke kaitsemeetmeid ning rakendatud kaitsemeetmed on kutsetegevuse dokumentides kajastatud.

KPMG Baltics OÜ juhatus kinnitab, et ettevõtte on olnud oma kutsetegevuses sõltumatu ning läbipaistvusaruandes esitatud andmed on olulises osas õiged ja täielikud.

Tallinn, 31. oktoober 2021

Andris Jegers

juhatuse liige

KPMG ettevõtted Eestis

Eestis olid läbipaistvusaruande perioodil registreeritud alljärgnevad KPMG võrgustiku ettevõtted:

Ettevõte	Registrikood	Õiguslik vorm	Suhe läbipaistvusaruande esitajaga	Põhitegevusala
KPMG Baltics OÜ	10096082	Osaühing		Auditeerimine
KPMG Raamatupidamisteenused OÜ	10774197	Osaühing	Tütarettevõte	Raamatu- pidamisteenuste osutamine
Advokaadibüroo KPMG Law OÜ	12552897	Osaühing		Advokaatide ja advokaadi- büroode tegevus

Andmed nende kohta, kelle ülesandeks on valitsemine KPMG Baltics OÜ-s

Andris Jegers

Seeniorpartner

KPMG partner ja juhatuse liige 1998. aastast, KPMG Baltics OÜ seeniorpartner ja juhatuse esimees 2015. aastast.

Indrek Alliksaar

Auditi teenusliini juht

KPMG partner ja juhatuse liige aastast 2015.

Eero Kaup

Auditi teenuseliini finantssektori valdkonnajuht, riskijuhtimise, sise- ja kvaliteedikontrolli juhtivpartner

KPMG partner ja juhatuse liige aastast 2013.

Joel Zernask

Maksunõustamise teenuseliini juht

KPMG partner ja juhatuse liige aastast 2016.

Juha Pekka Purovesi

KPMG Oy AB ärijuht

Juhatuse liige aastast 2018, KPMG (Soome) partner aastast 2010.

Avaliku huvi üksused

KPMG Baltics OÜ on käesoleva läbipaistvusaruande perioodil sõlminud audiitorteenuste kliendilepingu või teostanud auditi 16 avaliku huvi üksuse osas. Finantsnäitajad „müügitulu“ ning „varade maht“ pärinevad avaliku huvi üksuste viimastest raamatupidamise aastaaruannetest, mis olid avalikustatud vastavalt kas Nasdaq Tallinna börsi või ettevõtte kodulehel käesoleva läbipaistvusaruande koostamise ajal.

Ettevõte	Registrikood	Müügitulu (tuhandetes eurodes)	Varade maht (tuhandetes eurodes)
Arco Vara AS	10261718	14 056	28 231
Baltic Horizon Fund		21 697*	355 602
Bigbank AS	10183757	74 979**	757 789
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	10055769	88 354***	445 616
Ekspress Grupp AS	10004677	63 243	94 177
If P&C Insurance AS	10100168	150 306***	393 591
Inges Kindlustus AS	10089395	5 536***	19 962
Kredex Krediidikindlustus AS	11948506	2 109***	39 869
LHV Group AS	11098261	134 491**	4 971 407
LHV Pank AS	10539549	119 526**	4 938 859
LHV Kindlustus AS	14973611	0***	7 583
Nordecon AS	10099962	296 082	135 075
PRFoods AS	11560713	78 292	57 124
Salva Kindlustuse AS	10284984	20 441***	49 222
Tallink Grupp AS	10238429	442 934	1 516 201
Tallinna Sadam AS	10137319	107 358	628 093

* müügitulu = bruto kindlustusmaksed

** müügitulu = renditulu, teenustasutulu ja kinnisvarainvesteeringute ümberhindluse kasum/kahjum

*** müügitulu = brutopreemiad (kindlustusmaksed)

KPMG väärtused

KPMG töötajad tegutsevad ühiselt klientidele väärtuse loomise nimel. Me usume veendunult jagatud ühistesse väärtustesse, mis juhivad meie käitumist nii suhetes klientidega kui ka üksteisega:

Integrity

Me teeme õigeid asju.

Excellence

Me ei lakka kunagi õppimast
ja end arendamast.

Courage

Me mõtleme ja tegutseme julgelt.

Together

Me austame üksteist ja kasvatame
jõudu üksteise erinevustest.

For Better

Me teeme seda, mis on tähtis.

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5
10117 Tallinn Eesti

Tel +372 6 268 700
Email kpmg@kpmg.ee
Koduleht kpmg.ee

Esitatud informatsioon on üldise iseloomuga ja ei ole mõeldud ühegi kindla füüsilise või juriidilise isiku probleemide lahendusena. Ehkki soovime anda täpset ja ajakohast informatsiooni, ei saa me garanteerida, et esitatud informatsioon on täpne ka selle saamise hetkel või pärast seda. Ükski kasutaja ei tohiks esitatud informatsioonist lähtuda ilma konkreetse situatsiooni põhjalikul analüüsil põhineva professionaalse nõustamiseta.

© 2021 KPMG Baltics OÜ, Eesti osaühing ja Šveitsi ühinguga *KPMG International Cooperative (KPMG International)* lepinguliselt seotud sõltumatute ettevõtjate võrgustiku liige. Kõik õigused kaitstud.

KPMG nimi ja logo on registreeritud kaubamärgid või *KPMG Internationali* kaubamärgid.

